

Рим. — Радиотелеграфска служба је предата министру морине.

Варшава. — Железничка штрајк је према неуспешном.

Лондон. — Поруци Шанхаја и Винтер дошли су из Варшаве и тврде, да руско-пољског рата неће бити.

Лондон. — Черчил је изјавио у доњем дому, да ће се савезници ваздушни бродови предати компанијама ради трговине.

Лондон. — Мин. колонија Винстон Черчил гласно је у Каиро заједно са пуковником...

КУШАКОВИЋА КАЛОДОНОМ НЕГУЈТЕ ЗУБЕ АПОТЕКА КУШАКОВИЋА

Одлуке против Немачке

ЛОНДОН. — Врховни Савет се састао у четвртак у вече да реши о немачком противпредлогу да плати за 30 год. 30 милијарди у злату.

ЛОНДОН. — Савет је саслушао и Анри Вилсона после Фоша и Полеа. Кад буду саслушани и остали стручњаци, донеће се одлука.

Париж. — Сва железничка друштва су добила наређења да буду спреми за транспорт трупа ради појачања рајских контингента.

ЛОНДОН. — Лојд Џорџ и Бријан су наредили стручној комисији да спреми предлог мера против Немачке.

ЛОНДОН. — Врховни Савет је одлучио, да се појача посада на Рајни.

ЛОНДОН. — Врховни Савет се састао у четвртак у вече да реши о немачком противпредлогу да плати за 30 год. 30 милијарди у злату.

Дневне Вести

У част де Фонтвеја. Регент је јуче у подне довршио у част де Фонтвеја, војводе француске династије.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Г. Пашић је јуче примио новог француског посланика г. Симопа.

Мин. трговине и индустрије отворило је у Новом Саду женску радничку школу.

2 марта је стигао у Лондон мин. трговине др. Куковец из Лондона.

Мин. трговине из Париза г. Душана Маноловића из Шанга, коју је наш лист донео још у августу месецу пр. године, није била тачна.

На место г. Темљеновића у Уставном Одбору биће изабран за потпредседника г. др. Жерјан.

Мин. финансија одобрило је кредит од 5.200.000 динара ради одржавања Шајкабасовог шумског предузећа, чија је продаја поиништена пре неколико дана.

Г. Темљеновића. Бан г. Темљеновић путује вечерас на јужност у Загреб. Данас ће у двору положити заклетву.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Оболео г. Јовановић. Г. С. Јовановић, проф. универзитета, лако је оболео.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Жалост у Двору. Због смрти бив. краља Николе наређена је у Двору Westonска жалост.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Одликван бан. Бан г. Темљеновић је одликован орденом Св. Саве првог степена.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Предаја Котора. Марински командат Грунт примио је од Француза по наредби владе Котора.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Кад пре? Мин. правде извештава, да су са места комесара и помоћника на секретаријатима именовани новчаници и да се за то не треба обраћати молбом.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Рад општ. одбора. Досадашњи општ. одбор одржао је својој последњој седници, којој нису присуствовали ни председник (који је у Паризу), ни подпредседник, који је у Бечу.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Рад општ. одбора. Досадашњи општ. одбор одржао је својој последњој седници, којој нису присуствовали ни председник (који је у Паризу), ни подпредседник, који је у Бечу.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Рад општ. одбора. Досадашњи општ. одбор одржао је својој последњој седници, којој нису присуствовали ни председник (који је у Паризу), ни подпредседник, који је у Бечу.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Рад општ. одбора. Досадашњи општ. одбор одржао је својој последњој седници, којој нису присуствовали ни председник (који је у Паризу), ни подпредседник, који је у Бечу.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Рад општ. одбора. Досадашњи општ. одбор одржао је својој последњој седници, којој нису присуствовали ни председник (који је у Паризу), ни подпредседник, који је у Бечу.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Рад општ. одбора. Досадашњи општ. одбор одржао је својој последњој седници, којој нису присуствовали ни председник (који је у Паризу), ни подпредседник, који је у Бечу.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Рад општ. одбора. Досадашњи општ. одбор одржао је својој последњој седници, којој нису присуствовали ни председник (који је у Паризу), ни подпредседник, који је у Бечу.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Рад општ. одбора. Досадашњи општ. одбор одржао је својој последњој седници, којој нису присуствовали ни председник (који је у Паризу), ни подпредседник, који је у Бечу.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Рад општ. одбора. Досадашњи општ. одбор одржао је својој последњој седници, којој нису присуствовали ни председник (који је у Паризу), ни подпредседник, који је у Бечу.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

Рад општ. одбора. Досадашњи општ. одбор одржао је својој последњој седници, којој нису присуствовали ни председник (који је у Паризу), ни подпредседник, који је у Бечу.

Мин. финансија добило је од свих загребачких новина молбу, да се изда партизанске филмове Народне Банке у Загребу да прими неће количне круских новчаница.

ствари приобитни пројекат, тим пре што би његово извођење био лакше, а и радови су већ почели.

На овомбору потребно је да уму учешћа сви чланови демократске странке.

Предаја хајдука. Оглашени хајдук Зумбер Бислам из Границе, среза качанског, округа скопљанског, предао се иредседнику општине Слатиске.

КУШАКОВИЋА КАЛОДОНОМ НЕГУЈТЕ ЗУБЕ АПОТЕКА КУШАКОВИЋА

Демократи у Валуеву. 12. ов. мес. демократи у Валуеву припрећу велику партијску забаву.

Предаја вој. бегунаца. Из Митровице јављују, да је се једна група одметника предала, међу којима су и војни бегунци.

Нагуљено. У среду, 2. о. м. пре подне изграљено је на путу од „Москов“ (сегулално Позоришног Трга) до Обидарског Дома половина једног златног мушког лица.

Издаје се... Продаје се... Тражи се... Кореспондент... Треба...

Америчка привремена. Наша трговачка агенција у Бујорку саопштава, да се ниске цене појединих артикала и даље одржавају.

БЕРЛИН. — Чим се заврше преговори у Лондону, влада ће дати оставку, јер је изгубила већину у Рајхстагу.

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

Заступничка фирма великих немачких фабрика, нарочито јака у свима врстама СТАКЛА ЗА ОСВЕЋЕЊЕ...

Једна исправка. Вест о протеривању из Париза г. Душана Маноловића из Шанга, коју је наш лист донео још у августу месецу пр. године, није била тачна.

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

ВЕЛИКИ ИЗБОР ОБУЋЕ МУШКЕ: од динара 140.— пар на нашине ЖЕНСКЕ: пилтке и вискоје — прне, жуте и лаковане у најновијим формама.

Шангајско предузеће. Мин. финансија одобрило је кредит од 5.200.000 динара ради одржавања Шајкабасовог шумског предузећа, чија је продаја поиништена пре неколико дана.

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

ДОБИЛА Е ТРГОВИНА КОСТА НИКОЛИЋ И ДРУГ БЕОГРАД Кнез Михаилова Бр. 18.

Завршена истрага. Истрага у Радничком Дому у Београду је завршена и материјал предат министру ун. дела.

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

ИЗМАЗАО Е ИЗ ШТАМПЕ Нацрт Нове Уредбе о Закупима

Београдска берза. Јуче су нотирани следећи средњи курсеви: долара 36.775; лире 135; леке 49.59; (претходни 49.50); марке (до краја марта) 59.50 (50); напозене ефективности 124 (125); девизи: Лондон 14.25 (145.50); Париз 266 (268); Женева 610 (615); Милано 135.725 (136.50); Праг 46.75 (46.88); Берлин 59.35 (59.50); Беч 5.10 (5.15).

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

СМЕЦИЈАЛНА РАДЊА ПОМОДНО МАПУФАКТУРЕ РОБЕ РАКОСАВЉЕВИЋ И ДРУГ БЕОГРАД

Ово Јадранске пруге. Ми смо већ писали да је секција за грађење нових пруга почела радове на пољачењу пробних подигона за подизање нове Јадранске пруге, која би шила на Боку Которску.

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

ШТО ФОВА: МУСТРЕ НА ЗАХТЕВ ШАЉМО ЗА УНУТРАШЊОСТ БЕОГРАД

Изложба у Сомбору. 20. ов. мес. отвориле су у Сомбору уметничка изложба, коју ће отворити г. Свет. Прибићевић, мин. просвете.

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

ПАМУК АЛЕВ РАСПРЕДЕН ЗА ПОТКУ НА БОЉУ ЕНГЛЕСКУ МАРКУ ОД БР. 8-20. ДОБИЛА ЈЕ И ПРОДАЈЕ, КАО И ЦАКОВЕ ОД ЈУТЕ

Демократски збор. Данас у 6 час. по подне одржаће демократи кварта врачарског збора у хотел „Славнија“.

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

ЛЕВАНТ Компанија БЕОГРАД — САВА Телефон 12-93

Маскен бан Кола Јахача „Кнез Михајло“. Успела неуредне инспекције доносила преко роните управу Кола Јахача „Кнез Михајло“.

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

БЕШЕШКЕ. Ворени. — Госпођица ЈЕЛА, која кашета пријатеља Милана...

ВЕЛИКО стовариште ческе и домаће грађе Трговачко-Индустријска Банка

ПРАВДА

РОЈ 63

Уредништво: Београд Миталова 19. — Телефон 81. — Месечна цена: 15 динара. — Годишња цена: 180 динара. — Издавач: Миталова 19. — Динар.

Власник и Директор Манојло М. Сокић

Одаци се примају у Београд Миталова 19 (Град Пасаж) по уредничкој тарифи власника часописа — Штампарија: Коларица 9 — Телефон 1113.

ГОДИНА XVII

Избори у Београду

У јучерашњим општинским изборима победила је радикално-демократска листа

О јучерашњим општинским изборима се већ много да пише. Протекали су у потпуној журби и реду, без икакве живости, без икакве агитације. Учесће гласача је било велико од 8—10 хиљада пре подне. После 10 сати сваки је гласач извазио из правна гласачка места. Могло се приметити да је у грађанству доста владала извесна равнодушност. Потребно је сада све то објаснити.

Радикално-демократска листа је била тако састављена, да је изазивала на свима странама уредовима радикала и демократа огромно незадовољство. Пре избора се то могло приметити, али се на дан избора сасвим потардило. Јучерашњи избори су незнатно по који пут акција грађанским странкама, да добро пази какве ће листе бирати на подне. Уместо да добију 7000 гласова, добила су 1500 мање.

Комунисти нису имали јавну агитацију, али су зато по њихов сопственом тврђењу ипак радили, пошто. Њих резултат не садржи само пад због одсуства агитације, већ и поделавост због појаве Лапчевичеве листе, па и једну оштру дезоријентацију радника у Београду. Изгледа, да би Лапчевичева листа имала много више успеха, да се акција „Социјалиста“ раније остила. Кратко им је време, али су ипак показали несумњиво сигуран темељ за будући рад.

Републикански покушај је остао готово на истоме и може му се рећи, да је у званик сталног пада.

Резултати гласачких места

Посебни резултати јучерашњег гласања су ови:

ГЛАСАЧКА МЕСТА	Радикална и демократска	Социјалистичка	Комунистичка	Републиканска
Дунавска	420	24	130	15
Северна Поља	378	25	75	24
Београдски викар	197	39	101	9
Раднички станова	273	30	147	13
Општинска благајна	218	23	56	21
Водоној	295	14	71	19
Макензијева	249	41	68	18
Јагодина	82	7	46	4
Резервоар	225	10	94	11
Славја	256	40	66	39
Једрине	165	38	89	7
Савнала	211	24	121	15
Бристол	151	13	22	11
Друга гимназија	260	30	72	21
Деже забавиште	213	15	94	21
Палиула	193	15	124	18
Западни Врачар	176	18	46	17
Златан Праг	267	28	120	19
Чубура	209	21	89	21
Штајнбух	201	23	149	6
Шуменићева кафана	246	23	73	28
Демајска школа	220	27	71	14
Источни Врачар	260	38	41	22
Нивњатова пијаница	166	30	117	9
Свега	5529	603	2082	402

Свега је у Београду јуче гласало: 8616. Овога пута је гласало мање близу 3000 гласача.

Нова општинска управа

Изабрани су са рад. демократске листе: председник г. Добра П. Митровић, адвокат; председник г. Борислав Рајчевић, инжињер. Кметови правници: г. г. Милош Ковачевић, Милан Стојановић, Данило Јанковић, Сава Живковић. Кметови са општин. условима: г. г. Иван Милићевић, Милан Александрић, Милош Бандић, Милорад Чувић, Шалма А. Русо, Драг. Поповић, Жижко Празић, Стеван Костић. Одборници: Владимир Карић, Драг. Марковић, Б. Карачић, Јован Дравић, Милан Марковић, др. Фридрих Попс, Лука Јевремовић, Душан Станковић, Влада М. Поповић, Богољуб Јанковић, др. Данило Катић, др. Рад. Какирић, Божа Миксимић, Тома Радековић, Мих. Вандаћ, Бран. Поповић, др. Милан Стојановић, Дим. Наумовић, Шемајо Демајо, Васа Кнежевић, Ђана Карачић, Милош Атанасијевић, Милош Бобић, Светозар Номаковић, др. Мил. Станковић, Радојко Гаврилвић, Драг. Шинански, Ото Гавриловић, Мих. Боковић, Свет. Церковић.

Одборници републиканци: г. г. Јаша Продановић и др. Мих. Илић.

Одборници социјалисти: г. г. Драгиша Лапчевић, др. Ж. Топаловић и Благ. Брачицац.

Одборници комунисти: г. г. Павле Павловић, др. С. Марковић, Л. Степановић, Коста Новаковић, Лаз. Петровић, др. Драг. Владисављевић, Иван Чољевић, Милорад Манојловић, Драг. Андоновић, Грнцијенкаштер.

На општинска управа ће примити дужност у среду.

Решавање чиновничког питања

Решене чиновничког питања захвата: 1, влада, јер се убедила да се преко оваквог чиновничтва не може управљати земљом; 2, министар финансија, јер не може да плаћа овозбиљно чиновничтво; 3, чиновници, јер не могу да живе; 4, грађанство, јер му требају савесни и спремна чиновници, и 5, држава, јер њу треба спасавати од управне анархије. Ове пет силе које покрећу чиновничко питање нагледа могле би брда из земља преврнути, али ипак чиновничко питање неће моћи ни смести зренути!

Зашто? Најистиније државно питање зависи од целокупног државног склона за савремени парламентарни систем није ништа друго него систем партијске управе. Чиновничтво је на првом месту партијска најамничка војска. Знам да један стучај министарског спора о једном чиновнику. — „Како њи пита министар финансија, — захтевате да унесем у укида чиновника којег сте из отерали?“ — „Отерало сам га као лоша чиновника, а тражијим да га унесем у закон (на исти положај) као партизана“, — одговорно је министар изјавио. Партијске се битке добијају преко партијских најамника које плаћа држава. А за ове две године предизборне борбе и коалиционих кабинета све партије и сви политички људи и политички човечуца мобилисали су све што се могло на рачун државне мобилности у чиновничку армију, чак и малолетнике младине и умне и моралне инвалиде. Ко је тај ко све растерао ове партијске таборе?!

Сиромаш министар финансија! На један начин — не знам како да га крстим — на болешњачки начин ова многобројна најамничка војска према државној каси увеличана је барем на 10 пута! Исто као болешњачка влада и наша је влада одредила партијским најамницима додатке, али како? Потпуно „демократски“. Био сам у кући једнога учитеља на селу, сеоског учитеља, који ми се похвалио да добија месечно с додацима на породицу 2400 д. или годишње 28800 д., станирину, огрева, слугу и остало по закону. Један чужан професор београдског универзитета „јучи“ ми се похвалио, да су му извршене панталоне последње и када их не буде у стању више крдити да ће ванштити ректора да нише не може држати предавача пошто нема зашта да купи панталон (верујем да му поменем име студенти од по четри државне родбинске и партијске плате купили би му 100 пара!) Имао сам задовољство да видим брз стогину полупресних здравих и младих сељака (изабраних изјамника појединих посланика) указивања који заједно с породицом сбраћују своју вредовску земљу, а плате и додаци на њих и породицу теку као да живе на Терзијама! Видео сам веће чудо: у једном селу, у малом

Ситуација

бани предатног динара или сада премашвајдарској франку, и према месечном колебању динара према истом франку. Чиновник који сада добија месечно 1200 динара стварно сада добија 200 предатних динара, а кад се наш динар излечи он ће опет добити 200 динара. С погледом на то што је наша држава и до рата плаћала своје чиновнике као штељиве Циндари своје слуге и што се на све у целом свету попла цена плате морају бити много веће од предатних. Све је јасно и просто али од овога неће бити ништа! Јер ко је луд да партијске најамнике претвара у државне службенике!

Марко П. Ценовић

Одасвуд

У држави Данској... На једној пијаци упућено на пијет Језуку илеша генералом популарно у Краљевству, отац је омањан одговор: „Im Besitze Ihres Gochtes vom 25. I bitten wir Sie dieses Brief in Deutsche oder Franzoesisch uebersetzen zu lassen, da beim hiesigen Konsulat Niemand der serbischen Sprache maechtig ist Hochachtungsvoll Serbisch-Croatisch-Slovenisches Konsulat“.

Турска инвазија

БИТОЉ. — Пре неколико дана приспело је у Јужну Србију преко три хиљаде Турака који су дошли из Мале Азије. Оне је довео из Солуна билтоски посланик Ђеан ефенди. У народу је велико незадовољство, што се ови разарачки елементи антидржавни елементи у нашој држави. Турци имају у виду, да су сви они оптирвали за турско поданство и да су се добровољно одделили у Турску. Тако исто не треба заборавити да према веројасном уговором сви ови окатагорски кокаи не пријатељски поданици, чија се имања имају поделити нашим добровољцима или продати у корист репарационог фонда. У последње време турци, наши посланици, разишли су пропаганду, да се одобри долазак и свима остали Турцима, који су сада у Турској, и који су се борили против наше државе и наших савезника. Таких је неколико стотина хиљада. Ово је последња партијских борби и ставна криза, којом се користе наши непријатељи. Тражијо да се предузму енергичне мере, да се предузори од ово зло. После ће бити дозван

Изјава Хјуса

ЛОНДОН. — „Тајмс“ јавља из Вашингтона да је Хјус ми. спољних послова, изјавио у једном разговору да ће Америка на крају крајева ипак морати да понизити сва своја потражиња према савезаницима, с тиме да то према својем предлогу учини и Енглеска. Као што се зна досадашње су ести стално изјављале да Америка неће на да чује за понизитење потражиња.

Синоћни преговори са Муслиманима

Јуче после подне у 5 часова настављени су преговори са Муслиманима; присуствовали су: г. г. Пашић, Давидовић, Драшковић, Прибићевић, Крижан, Карамеџевић, Слахо, Храсница и Виловић. Преговори су трајали до 7 сати у вече. Константовало се, да су разлике у гледиштима још увек знатне. Верује се ипак, да може доћи до споразума и зато је одређен ужи одбор (Крижан, Храсница и Слахо), да потражи начин решења свима спорних питањима. Ужи одбор се састаје данас у 9 сати.

Политичко стање Хрвата

Наш дописник из Загреб јавља нам: Доласком бана Томленовића се ситуација по мало разбистрала. Још нису познате његове намере, али се предпоставља, да ће држава развијати јаку контрапропаганду против свих антидржавних и сепаратистичких струја. Терен је за такву политику наванредно повољан. Хрватски сељак је сада пред испитивањем шта је Радић урадио. Он ће лако моћи уочити, ако му се то прикаже, да Радећ просипа речи а да ништа не ради. Државна управа треба да пође путем демократизације чиновничтва, да га упутује на боље и социјалне односе према сељку. Држ. управа треба да покаже хрв. сељку, да помијасо Стале Радића значи само лажу, а да државу мора поштовати сви и кад плаћа порез и кад врши војну обавезу. Управо, обавезе које мање хрв. сељак има да испуни биле би много мање од оних, које би имао да испуни у Радећевим држави. Од композиције тих политичких савеза зависи његов успех. Полицијска стера није потребна и њој не треба ни приступати. Радећева акција управо и пропага зато, што није притиснула ни потиснула. Пустите га да се сам руши, а ви му у томе само помажете.

Предлог г. Деметровића

У парламентарним круговима, као и у самом уставном одбору, најозбиљније се третира питање о томе: како ће се омогућити доношење најпотребнијих закона, пошто Устав. Скупштина приступи својем законодавном раду. Ван спора је, да законодавни рад све Скупштине не може у том погледу бити онако плодан и брз, како то захтевају прилике. После доношења Устава, нашој Краљевини биће неодложно потребна многа законика из свих струка, који ће спровести изједначење и остварити правне приндице, унесене у Устав. Пошто сама Устав. Скупштина, не би могла, као законодавно тело, свршити те послове ни у духем ни у година (а њено заседање је ограничено на 2 године), то је у парламентарним круговима поникло више предлога о томе: како ће се исти законодавни рад олакшати и законске потребе што пре задовољити у овом погледу. У томе је правцу г. др. В. Мациновић предложио оснивање нарочитог Законодавног Савета, који би са владом радио извесне законе, увек подложне ревизији саме Скупштине. Други предлог је саренио г. Ј. Деметровић. Он даје исту власт Уставном Одбору, који би доносио привремене законе до сазива новог Нар. Скупштине и који би решавао владине законске предлоге. Предлог изузима ове послове: обустављање уставних одседаба у смислу чл. 86. Устава, подужење војне дужности, наметање нових финансијских терета, склапање држ. зајмова, одобравање буџета. За важност тих привр. закона потребан је предлог владе, санкција Круне и извештај Скупштине; они имају силу закона док их Скупштина не укине револуцијом или не намени законом.

О Хардингу

ПРИЗ. — Приступан говор пред. америчке републике листови коментарису да је Америка остала у свеу потпуно усамљена, да неће прихвати никакве политичке, екон. и војне савезе и да ће учествовати само као арбитар. Предложије Европи разоружање

Штедња у Немачкој

БЕРЛИН. — Влада је одлучила да одреда комисију од по 6 чланова из сваког државног већа, која ће радити на упробољшању и унификацији администрације у циљу штедње (То је знак, да немачка „намера“ да плати колико толико одштету)

Немачка попушта

БЕРЛИН. — Влада је изјавила, да Симоновићеве предлоге нису ујугуштум, већ покушај стварања нових преговора.

Тражи се учитељице... Тражи се учитељице... Тражи се учитељице...

Интервју са г. Даскаловом

(Интервју наред париског дописника)

Користећи се проласком кроз Париз бугарског министра...

до прелаза у земљи, различита... која буде у урани, никад неће...

На прелазу г. Савога, бугарског посланика у Паризу...

Северски уговор

О томе ми је г. Даскалов много говорио. Познато вам је, вели, бугарско гледиште о Тракији...

Унутрашња политика

Чула сте што сам недавно рекао господи. После изборног конгреса...

Бугарска не тражи да сада брз Тракију. Али та се појавила...

Испришана уговор о миру

Пребављало нам се данас извршили све одредбе неког уговора. То није тачно...

Србија и Бугарска

Но сада је прилазило питање до кога ми је највише стало?

Г. министре, рекох, не бисте ли ми што рекли о односима између Бугарске и Србије...

Потайна војска

Знам, шта хоћете да кажете: отуђују нас да под излогом опште обавезе...

Кели уз Немачку

БЕРЛИН. — У Келинском општинском одбору једногласно је примљена резолуција...

Уапшен Кароли

РИМ. — У Флоренцији су уапшени граф Кароли и његова породица...

Фашисти и комунисти

РИМ. — У Флоренцији је поново дошло до сукоба фашиста и комуниста. Погинули су 1 јандари и 1 официр...

Доктор добра и Арнаутовић

Личи унутрашњи и внеричне болести — СИФИЛИС

Испришана уговор о миру

Пребављало нам се данас извршили све одредбе неког уговора. То није тачно...

Испришана уговор о миру

Пребављало нам се данас извршили све одредбе неког уговора. То није тачно...

Француска 1921. класа

ПАРИЗ. — Парламент је изгласао са 489 гласова 66 сазив класе 1921. Социјалисти су тражили да се обавеза сведи на годину дана...

Судбина Грчке

ЛОНДОН. — Ако се Грци и Турци не споразумеју о Азији и Тракији, Грчкој ће се оставити да сама реши своју судбину...

Говор Аскита

ЛОНДОН. — У једном говору се Аскит изјаснио против захтева Савезника тражећи да се Немачка онеспособљава да плати штету...

Спремају преврат

БЕРЛИН. — Штампана се много бави упуњеним алузикама др. Симона о могућности покушаја националистичког преврата...

Хардинг и Константиј

АТИНА. — Ова листовима много иступају тврдње „Њу Јорк Хералда“ према коме председник Хардинг у великој подржани краља Константина...

Бугарска пропаганда

СКОПЈЕ. — У последње време наши крајеви су доплаћени новим разбојничким типомима, који свакодневно долазе из Бугарске...

Нови крајеви

Влада је решила, да се сви нови крајеви, који нам припадају по ратпалатском уговору, ставе привремено под војну администрацију...

Заштита зборов.

Мин. ун. дела је наредио свима властима, да свакога предаду суку ако смета туђе зборове. То је учињено због комунистичког напада на студенте у Загребу...

Завештају живљика

Савез држ. чиновника и служитеља поново је тражио од владе, да један њин представник учествује у ревизији чиновничких указа...

Завештају живљика

Савез држ. чиновника и служитеља поново је тражио од владе, да један њин представник учествује у ревизији чиновничких указа...

Заштита зборов.

Мин. ун. дела је наредио свима властима, да свакога предаду суку ако смета туђе зборове. То је учињено због комунистичког напада на студенте у Загребу...

Завештају живљика

Савез држ. чиновника и служитеља поново је тражио од владе, да један њин представник учествује у ревизији чиновничких указа...

Телеграма

ТРСТ. — Фашисти су запретили др. Вилфону вођу Словенаца да ће га убити. Он је морао променити стан. Фашисти су изјавили да ће развити лист „Единств.“

Телеграма

ТРСТ. — Фашисти су запретили др. Вилфону вођу Словенаца да ће га убити. Он је морао променити стан. Фашисти су изјавили да ће развити лист „Единств.“

Уапшен Кароли

РИМ. — У Флоренцији су уапшени граф Кароли и његова породица. Завештају живљика

Уапшен Кароли

РИМ. — У Флоренцији су уапшени граф Кароли и његова породица. Завештају живљика

Телеграма

ТРСТ. — Фашисти су запретили др. Вилфону вођу Словенаца да ће га убити. Он је морао променити стан. Фашисти су изјавили да ће развити лист „Единств.“

Телеграма

ТРСТ. — Фашисти су запретили др. Вилфону вођу Словенаца да ће га убити. Он је морао променити стан. Фашисти су изјавили да ће развити лист „Единств.“

Уапшен Кароли

РИМ. — У Флоренцији су уапшени граф Кароли и његова породица. Завештају живљика

Уапшен Кароли

РИМ. — У Флоренцији су уапшени граф Кароли и његова породица. Завештају живљика

Телеграма

ТРСТ. — Фашисти су запретили др. Вилфону вођу Словенаца да ће га убити. Он је морао променити стан. Фашисти су изјавили да ће развити лист „Единств.“

Телеграма

ТРСТ. — Фашисти су запретили др. Вилфону вођу Словенаца да ће га убити. Он је морао променити стан. Фашисти су изјавили да ће развити лист „Единств.“

Уапшен Кароли

РИМ. — У Флоренцији су уапшени граф Кароли и његова породица. Завештају живљика

Уапшен Кароли

РИМ. — У Флоренцији су уапшени граф Кароли и његова породица. Завештају живљика

Телеграма

ТРСТ. — Фашисти су запретили др. Вилфону вођу Словенаца да ће га убити. Он је морао променити стан. Фашисти су изјавили да ће развити лист „Единств.“

Телеграма

ТРСТ. — Фашисти су запретили др. Вилфону вођу Словенаца да ће га убити. Он је морао променити стан. Фашисти су изјавили да ће развити лист „Единств.“

Дневне Вести

Масариќ

Данас прослава наша „лики пријатељ Масариќ 71. годину свга живота. Исто онако, као што он сам себи жели добра и као што брња Чеси очекују од њега још рада на нашем напретку, желимо и ми. Његово се ставе заради било погоршање последњих дана, али се ипак брао поправља. Надајмо се, да ће тај наш велики брат још дуго поживети за наше заједничко добро.

Масариќ

Данас прослава наша „лики пријатељ Масариќ 71. годину свга живота. Исто онако, као што он сам себи жели добра и као што брња Чеси очекују од њега још рада на нашем напретку, желимо и ми. Његово се ставе заради било погоршање последњих дана, али се ипак брао поправља. Надајмо се, да ће тај наш велики брат још дуго поживети за наше заједничко добро.

Помен Краљу Николи

У среду 10 св. м. у 11 час. пре подне одржаће се у Саб. Цркви помен бив. краљу Николи.

Помен Краљу Николи

У среду 10 св. м. у 11 час. пре подне одржаће се у Саб. Цркви помен бив. краљу Николи.

Отпатовали министри

Синоћ су отпатовали у јужну Србију минист и г. г. Драшковић и Јанковић. Они ће на путу проведи најмање 15 дана.

Отпатовали министри

Синоћ су отпатовали у јужну Србију минист и г. г. Драшковић и Јанковић. Они ће на путу проведи најмање 15 дана.

Заступици г. Драшковића

За време одсуства г. Драшковића заступаће га г. Прибјеђић у Мин. унут. дела и г. Крвман, у мин. грађевина.

Заступици г. Драшковића

За време одсуства г. Драшковића заступаће га г. Прибјеђић у Мин. унут. дела и г. Крвман, у мин. грађевина.

Нови крајеви

Влада је решила, да се сви нови крајеви, који нам припадају по ратпалатском уговору, ставе привремено под војну администрацију.

Нови крајеви

Влада је решила, да се сви нови крајеви, који нам припадају по ратпалатском уговору, ставе привремено под војну администрацију.

Завештају живљика

Савез држ. чиновника и служитеља поново је тражио од владе, да један њин представник учествује у ревизији чиновничких указа.

Завештају живљика

Савез држ. чиновника и служитеља поново је тражио од владе, да један њин представник учествује у ревизији чиновничких указа.

Заштита зборов.

Мин. ун. дела је наредио свима властима, да свакога предаду суку ако смета туђе зборове. То је учињено због комунистичког напада на студенте у Загребу.

Заштита зборов.

Мин. ун. дела је наредио свима властима, да свакога предаду суку ако смета туђе зборове. То је учињено због комунистичког напада на студенте у Загребу.

Завештају живљика

Савез држ. чиновника и служитеља поново је тражио од владе, да један њин представник учествује у ревизији чиновничких указа.

Завештају живљика

Савез држ. чиновника и служитеља поново је тражио од владе, да један њин представник учествује у ревизији чиновничких указа.

Телеграма

ТРСТ. — Фашисти су запретили др. Вилфону вођу Словенаца да ће га убити. Он је морао променити стан. Фашисти су изјавили да ће развити лист „Единств.“

Телеграма

ТРСТ. — Фашисти су запретили др. Вилфону вођу Словенаца да ће га убити. Он је морао променити стан. Фашисти су изјавили да ће развити лист „Единств.“

Уапшен Кароли

РИМ. — У Флоренцији су уапшени граф Кароли и његова породица. Завештају живљика

Уапшен Кароли

РИМ. — У Флоренцији су уапшени граф Кароли и његова породица. Завештају живљика

Телеграма

ТРСТ. — Фашисти су запретили др. Вилфону вођу Словенаца да ће га убити. Он је морао променити стан. Фашисти су изјавили да ће развити лист „Единств.“

Телеграма

ТРСТ. — Фашисти су запретили др. Вилфону вођу Словенаца да ће га убити. Он је морао променити стан. Фашисти су изјавили да ће развити лист „Единств.“

Уапшен Кароли

РИМ. — У Флоренцији су уапшени граф Кароли и његова породица. Завештају живљика

Уапшен Кароли

РИМ. — У Флоренцији су уапшени граф Кароли и његова породица. Завештају живљика

Телеграма

ТРСТ. — Фашисти су запретили др. Вилфону вођу Словенаца да ће га убити. Он је морао променити стан. Фашисти су изјавили да ће развити лист „Единств.“

Телеграма

ТРСТ. — Фашисти су запретили др. Вилфону вођу Словенаца да ће га убити. Он је морао променити стан. Фашисти су изјавили да ће развити лист „Единств.“

Уапшен Кароли

РИМ. — У Флоренцији су уапшени граф Кароли и његова породица. Завештају живљика

Уапшен Кароли

РИМ. — У Флоренцији су уапшени граф Кароли и његова породица. Завештају живљика

Стан: 3 собе, просторна, кућа на 1 апарта. Зграда је нова и близна „Манастира“. За оне који желе да живе у мирној околини, Београдска ул. бр. 39.

Прекисно је у сали „Касине“ дунавско Коло Јахача приредио бал. На балу су имали приступа само они које је позивао г. Велизар Јанковић, мин. привреде и председник друштва. Због тога се у публичности могло приметити јако одсуство београдске публике. Коју Јахача тами управољачи могу само наметати штете.

Фабрика шећера на Чукарици саопштила је цену шећера на 11:50 дан. килограм.

Несрећни случајеви

Још од рата у јужној Србији има заосталих граната и бомби у Прилипу је тако од 6-ме погинуо Иса Ибрахим, а у Радовишту од гранате Дагит Ибрахим.

Имам један париски млин са малим прибором и једну врхунску египатску фабрику са десет коњских сила ијде самолова са делом туринијумом прозвуд. Купити пожељно или лично нека се јави код Владислава Петра Дабића у Господњим Бањкама — железничка пруга у сав. м. Београд.

ПРАВИТНА, која је претрпела лоше крајне изводе од 1909—2009 год. месеца. Исто израде добре различите врсте рада. Војске Радошковића, Извр. Команда 19 (Гранд Пенал). 513

Нашем драгом Милошу Великировићу сретлимаку београдскома даваћемо полугодинашња помену у уторак 8-ог тек. месеца у 11:50 часова у цркви Св. Саве.

Ожалошћена породица. 650

Интервју Радића

(Телефонски извештај „Правда“)

ЗАГРЕБ. — Вечерас ми је Радић изјавио ово: „Заседали смо јуче од 4—7 и данас од 9—5 сати. Присуствовали су сви чланови сема затвореног Срдовина. Јуче смо дискутовали начелно о нашем уставу; данас смо у детаљу претресли се, па и полит. ситуацију. Начелно су говорили 27 говорника, а 19 у детаљима. Највише се говорило о агр. реформи, надзору над банком, правом воћања и о валути. Свршили смо цастр устав. Дали смо му опширну мотивацију са историјом нашег сељачког покрета. То ћемо објавити у „Ср. Дому“. Нацрт устава ће одести у Београд специјална депутација наше странке и то до 14. ов. м., да преда председнику конституанте. Та депутација ће вратити посету срп. републиканцима и разговараће са свима, који су за споразумни устав. Ја ћу ићи, ако се опоравим, јер сам још једнако болестан.“

„Постављење новог бана Томљеновића сматрамо за најнесрећнију идеју, јер су демократи Ховати код нас у мањини. Од је нарочито познат својим расписима против нас. Ми закључујемо из тога, да влада не мисли на споразумни устав; то је катастрофално. Наредили смо партијама, да паз и да се држи закона. Која организација преступи то, биће искључена из наше партије. У борби глуменим куглицама били смо јачи и ми не смећемо прећи на терен чедичних куглица.“

Трговина

КОСТЕ Ј. ЈЕРЕМИЋА Гранд Пасак — БЕОГРАД

Добила је већу партију финих француских конзерва из најбољих француских фабрика. Нарочито ПИРАНА, КУЛЕНА, ФРАЦИН, ВЕЛЛИНА, ТОНОВИШИ и ФИНО ВЕЛТИНГ и т. д.

Продаја на мало и велико. 640

- Шећер у главицама
Шећер у коцкама
Шећер ситан бразилијан.
Карфе „SANTOS“ 1-ша
Пиринач глазе
Пиринач мат
Рафије
Соде египатске „Каустичке“ 75/76
Тамјана
Воска жутог
Салуна марсељског 72%, од 1/2 килограма
Зелтина „Арашија“
Кожје за опачаре

Иберигера за господу вумену француски крџ „РАНИГЛАН“ као и УМАИЈЕ 80 см. ширине добила је и продаје само на велико

УВОЗНИКО-ИЗВОЗНИЧКА РАДИЋА ДРАГИШЕ А. СИМИЋА БЕОГРАД — Зелени Вацац Бр. 12. 647

Platzsanatorium ZAVOD СПЕЦИЈАЛНО за лечење ПЛУЋНИХ БОЛЕСТИ ГЛАВНИ ЛЕКАР: DR. PROHASKA

Одговорни: Глигоријевић, Кнез Михаилова ул. бр. 19

ПРАВДА

БРОЈ 73

Уредништво: Кнез Михајлова 19. — Телефон 51. — Месечна цена: 15 динарских. — Адреса: Београд, Кнез Михајлова 19. — Издавач: М. Сокић.

Власник и Директор **Мило М. Сокић**

Одлагање штампања у Кнез Михајловој 19 (Градска Писка) по уредничкој тарифи власника издатеља — Штампарија: Кнез Михајлова 6 — Телефон 4113.

ГОДИНА 2. VII

Ситуација

Тридесет трећа седница Уставног Одбора

Социјално-економске одредбе

Г. Нинчић по отварању седнице саопштава, да је савез држ. чиновника поднео предлог одбору о регулисању чиновничког положаја. Исто тако саопштава, да је Синод тражио, да се унесе веронаука као обавезни предмет у школама. Председник одмах за тим ставља на дневни ред трећи одељак о социј. одредбама. Г. Павле Павловић тражи прво начелну дебату о томе одељку на после специјалну. Г. Деметровић чита чл. 1 који гласи: „Држава се брине да се свима грађанима створи подједнака могућност спреме за привредне послове којима нагињу. Она ће у томе смеру предузети своју наставну стручну организацију и уредити стално потпомагање школовања сиромашне деце“. Г. Аврамовић наводи, да су комунисти звали на споразум за зараду, али се нису одазвали. Одбор усваја тај члан. Г. Павле Павловић чита чл. 2 који гласи: „Радна снага стоји под заштитом државе. Жене и недорасли имају се посебно заштитити од штетних послова по њихово здравље. Закон одређује посебне мере за безбедност и заштиту радника у свима предузећима“. Г. Госар (клерикал) тражи, да се слобода рада зајемчи, да је сваки обавезан да производи, и да се установе радничка већа за контролу предузећа. Г. Дивац тражи, да се унесе обезбеђење минималне плате за раднике и осмо-часовни радни дан. У образложењу тога предлога износи опширно класну борбу радничку у Европи и код нас до рата. Константа је, да су државе до сада биле класне и да су штитиле капиталисте. Сматра, да се треба ставити на друго гледиште и заштитити најамно радничку: занатско, индустријско и пољопривредно. Данашње друштво треба да почива на принципу рада и економске једнакости. Признаје, да је то тешко створити, јер они који су надмоћни не пристају на то. Зато предлаже ублажавање заострености. Г. Павле Павловић констатује, да чл. 2 начелно признаје заштиту радника. Саопштава, да се треба ставити на принцип заштите: обавезно осигурање радника и службеника у несрећи, старости, болести и инвалидности; да се осигурање пренесе и на пољопривреднике; да послужавци одговарају кривично за сваку несрећу радника; да се уведе енглеска недела рада, право коалиције, заштита у беспослицу и т. д. Нарочито истиче потребу ограничења самовољних срачунавања добити на тај начин, што ће се тај вишак порезати у корист фонда за беспослицу. Право штрајка тражи да се загарантује. Жели што социјалисти министри нису раднике осигурали. Г. Павле Анђелић сматра, да г. г. говорници нису проучили нашу земљорадничку земљу. Држава ће пропасти, ако се само 8 сати ради. Селјак то не може примити. Најамни радници у индустрији су друго и њих треба заштитити али у закону. Противник је предлогу, да држ. службеници имају право штрајка. Ко то врши, чини злочин према држави. Г. Дивац каже, да се његов говор не односи на селјачке ситне сопственике. Г. Павловић то исто исправља. Г. М. Дринковић је за заштиту радника, али да се то пренесе и на покретне а не само на државу. Истиче да се слаже са левичоном. За тим одбор усваја чл. 2 како је предложен.

Код чл. 3 који гласи: „Неспособни за војну службу служе свој рок на послу који одговара њиховој снази и способностима. Закон ће донети ближе одредбе о томе“, г. Шимрак сматра, да га треба изоставити. Г. др. Л. Марковић је против чл. 3, јер сматра да ће највише злоупотребе и да ће се здрави ослобађати а слабији гонити у војску. Тражи од земљорадника да се изјасне, шта хоће са тим предлогом. Г. Аврамовић наводи, да наш народ нема знања, да је неспособан, да је заостао. На селу домаћица не уме никуду да води. Сматра, да се чланом 3. има селјак да оспособи за знања.

— Ваш предлог иде баш против селјака — добацује г. Л. Марковић.

Не, ми тражимо, да се селјак просвети, да научи све што му треба.

— То ће бити кулук. На то ће изићи ваш члан 3. — додаје г. Л. Марковић.

Нека га називају и кулук, али ми спроводимо социјалне дужности — наставља г. Аврамовић. Г. Госар се чуди овоме предлогу земљорадника, да неспособни селјак служи ма за шта у војсци. Г. Павле Павловић је против члана 3. јер се тиме још више експлоатишу они који су неспособни; тиме се дотуцавају људи. Земљорадници хоће да спроведу социјалне дужности путем милитаризације и у томе је др. Л. Марковић демократичнији од земљорадника. Овај члан 3. је несретан и погрешно одговара жељи селјака. Г. Живо Јовановић је за општу обавезу рада, али не под данашњим условима, јер би слабији страдали а паразити би и даље остали и паразити. На то иде земљораднички предлог у ствари, и ако они то добро

намерно мисле. Овај члан не ствара кулук, него поштво у војсци. Одбор за тим члан 3. земљорад. предлог. Код члана 3. гласи: „Слобода уговарања у привредним има припада се у границама закона“, г. Цк тражи, да се оно „у границама закона“ и г. Аврамовић сматра, да члан 4. спречава употребу. Г. Госар је за слободу уговарања, у ко се не противе друштвеним интересима. Гле Павловић сматра, да је то несретан ред. Одбор је усваја. Код члана 5. који гласи: „Да има, у интересу целине, а на основу законског, да интервенције у привредним односима грађана у духу правде и отклањања друштвене супротности“, г. Дивац тражи, да држава у интервенцији у корист радничке класе. Подноси предлог: да сви грађани економски равноправни. Живо Јовановић сматра, да данашњи дух пр не штити раднике. Државна интервенција данас у прилог капитала. Г. Шимрак се слаже са Дивацем. Г. Павле Павловић тражи, да се устану привредна инспекција створена од удружених радника. Г. Ж. Милановић је за члан 5. Мин. за политику г. М. Јовановић доказује, да се зараду духу правде не може третирати онако, како третирају социј. и ком. и др. Износи случај штрка у Трбиљу, који је решен у корист радника. Тражи, да се држава има право и дужност да интервенише. За тим одбор прима члан 5.

Данас у 4 с. по подне ће одбор назвати рад.

Изјава Г. Аврамовића

Г. Мих. Аврамовић је у јучем сору, као што смо јуче јавили, изјавио: да ће земљораднички клуб гласати за устав. Неће дати никакву мотивацију пре гласања, ако се у аграрном питању и са њима дође до сагласности. Не буде ли та сагласност у том питању постигнута, они ће онда дати изјаву и објаснити зашто и дреко тога гласају за. У том случају би у специјалној дебати гласали против члана о аграру.

О муслиманском споразуму

са Муслиманима, у коме изнесу све оно што смо забележили. Сад клубови раде по том питању споразума са Муслиманима. Г. Спахо је отпутовао у Сарајево, а тако исто и већина чланова његовог клуба. Вероватно је, да ће клубови тај споразум проучавати неколико дана.

Демократски клуб

Синод је дем. клуб врло дуго дискутовао о споразуму са Муслиманима. Ужи одбор је био поднео један предлог клубу и он гласи: 1, да се приступи политичком споразуму са Муслиманима ради ликвидације аграрног питања у Босни; 2, да ово решење аграрног питања важи само за Босну; 3, да оно не прејудира решење аграра за јужну Србију, Хрватску, Војводину и т. д.; 4, да кмет не плати ни оштету ни откуп већ да добије земљу бесплатно; 5, да се у име социјалне правде да потпора сиротним породицама, које су страдале аграрном реформом; 6, да се одмах у јужној Србији убабине цифрице; 7, да се у Скопљу узме аграрно поверљивост; 8, да Муслимани примају обавезу изгласавања агр. реформе у дем. духу за остале крајеве; 9, да се одмах почне с исплатом инаквида и да се одреди кредит за насељавање у јужној Србији. Демократи неће уступити портфељ шума. Пошто се синод није могла завршити дискусија, одложена је за данас пре подне.

Тешке жртве

Влада је ових дана учинила тешке жртве. У току преговора са Муслиманима учинила је такве уступке, да се они једино могу објаснити на тај начин кад човек добро уобрази њен положај. Она је на једној страни била потпуно остављена од земљорадника; то су јуче својим комиником потврдили словеначки земљорадници. На другој страни, према Муслиманима, била је под притиском. Јер је имала да даје по сваку цену.

Сад о томе положају владе расправљају клубови већине. Има незадовољства оправданих критике основане, што се — кад већ није било другог излаза — одмах није констатовала та безизлазна ситуација; што се није утврдила авачично, у пуној светлости, одговорност других за такав рад. Ми разумејемо посланике на владиним група, јер знамо да су примили на себе посао највеће одговорности, судбоносан. Њина улога у овим данима није нимало завидна. Они морају да праве споразуме, уступке и лево и десно. Они морају да одступају од многих својих програмских питања. Они то чине немо, као да их је народ разнео на крст; не протестују, не свађају се ни с ким; они су на путу за своју славу и славу своје државе.

истинемо овај положај народних посланика из већине и сматрамо, да они предају држави све, али без накнаде.

Колико се у томе пожртвовању иде далеко, леп је пример и са чланом трећим социјално-економских одредаба, о коме се опширно износи у нашој рубрици „Ситуација“. Тај члан су тражили земљорадници. Захтев им је добром меран, али је тако несрећно изведен: да ће доиста омогућити злоупотребе и у кулчу и у милитаризацији свих оних, који су физички слаби. Намере о стварању социјалних дужности су похвалне; али за данашње васпитање нашег света преране, бар у том погледу. Оне су толико отишле напред, да у данашњим наравима могу изазвати само наведено злоупотребе.

Ето, и тај пример показује, колико владина већина мора бити нема, колико мора „гутати“ — да употребимо тај вулгаран израз. Изгледа нам, као да је она у ситуацији онога човека, коме је остао последњи пар одеље и који се бори против многих, који хоће да му и то откупе за јефтине паре, у највише службијом.

Ето, и тај пример показује, колико владина већина мора бити нема, колико мора „гутати“ — да употребимо тај вулгаран израз. Изгледа нам, као да је она у ситуацији онога човека, коме је остао последњи пар одеље и који се бори против многих, који хоће да му и то откупе за јефтине паре, у највише службијом.

Закон против Немачке

Јер Немачка озбиљно прети и протестује

ПARIЗ. — „Дерњер Ер“ објављује телеграм свога дописника из окупираних немачких крајева, према коме се генерал Деугат вратио из Диселдорфа у Мајнц. Генерал је изјавио, да у новоокупираним а р о ш и м а влада најпотпунији мир и ред. У погледу постављања царинске границе, Французи су у околини Мајнца тек вршили неке пробе у ту сврху, али до сада још нису установљене никакве дажбине.

ЛОНДОН. — У понедељак у вече британски је парламент примио на другом читању законски пројекат о такси од 50 на сто на немачке производе. Закон је имао за себе толику већину, да није ни било потребно приступити поименичном гласању. У току дебате узео је реч и г. Лојд Џорџ и изјавио је, да ће ова мера донети знатне суме репарационог фонда, а да ће с друге стране толико оптеретити немачки извоз, да ће убрзо склопити Немачку да поступи и да предузме што треба да учини крај томе намету.

ПARIЗ. — Јављају из Берлина да је Немачка упутила Секретаријату Друштва Народа једну ноту којом протестује противу санкција Антанте. Поводом тога „Пти Журнал“ примећује да Немци губе узалудно време и труд. Врховни Савет на мишљење британских и француских стручњака примећује санкције не са-

Одасвуд

„Нордштерн“: „Нордштерн“ је један француски политички лист у Берлину који се налази у Београду. Његов издатelj је француски политички лист „Нордштерн“ („Северни звоник“) из Берлина. Овај лист је један од многих француских листова који се налазе у Београду. Његов издатelj је француски политички лист „Нордштерн“ („Северни звоник“) из Берлина. Овај лист је један од многих француских листова који се налазе у Београду.

Претња из Сплита

СПЛИТ. — Оваквим трговци и обртници одржали су у Сплиту један састанак на коме је изјавио да ће доиста омогућити злоупотребе и у кулчу и у милитаризацији свих оних, који су физички слаби. Намере о стварању социјалних дужности су похвалне; али за данашње васпитање нашег света преране, бар у том погледу. Оне су толико отишле напред, да у данашњим наравима могу изазвати само наведено злоупотребе.

Код Масарика

ПРАГ. — Стање здравља председника чехо-словачке републике, г. Масарика потпуно је задовољавајуће.

ПРАГ. — Председник чехо-словачке републике, г. Масарик, примио је јутрос посланика Француске Републике, који му је предао врст Поздравне Листе и спречио писмо г. Миранца, председника француске републике. Присутни су били: председник владе и министар спољних послова, г. Бенеша, посланик

чешких трупа у Дрездену. Велики, велики, може у будуће служити као класични пример свакој трупи, којој кад било и где било буде поверење сличан деликатан задатак.

ПARIЗ. — „Тан“ обраћа пажњу европској јавности на неколико карактеристичних речи, што их је изговорио г. Симонс у Рајхстагу. Наиме, одговарајући на добијану крајње деснице, да немачка влада треба да објави, да персајски уговор више не важи за њу јер су га савезници поврели, одговорио је до словце овим речима: „Да бисмо могли то учинити, морали бисмо за собом имати јаку војну силу. У осталом, да је Немачка довољно јака, да се одупре савезницима, будите уверени, да она нити би се дала разоружати, нити би што платила.“ Ове речи, вели „Тан“ не служе баш као доказ неке нарочите мирољубивости Немачке.

Убијен Талат-паша

ПARIЗ. — Јављају на Берлину да је један студент, Јермени, убио револверским метком, Талат-пашу, бившег великог везира. Атентат је извршен у Шарлотенбургу. Супруга Талат-паше је такође тешко рањена. Убица

Вести из Москве

МОСКВА. — Соколинков, врховни народни комесар за Туркестан јавља да се у западном Китају налази одред од неколико хиљада Ковака, коме су на челу генерали Шчербачев, Аленков (спречени организатор Туркестанског фронт), Барил и др. и који се спрема да упадне у Туркестан. Китајске власти траже да су те руске трупе разоружали, али то није успело. На против, Китајске власти отворено си снабдевају оружјем и муницијом.

МОСКВА. — Пред Севастопољским револуционим судом одговорили су комесари Киселев и Корнејев, који су били оптужени, да су на Криму реквизирали од турског старовишњства огромне количине воћа и потајно га распоредили за свој рачун на неколико десетина милиона. Суд је узео као доказ да је Киселев у околини Севастопоља порекло оптужених и њихово служење у црвеној војсци, те их је осудио на успело (7) месеци слободне и принудни рад од три године. (А кад нема несретни професор прода последњи пар шипела да би купио што да једе, болшевички суд га осуђује на смрт за „недозвољену трговину“ и „сексуалну са њивним потребима“ вр.)

ПARIЗ. — Данас је, у парламенту, отпочела велика дебата о резултатима Конференције у Лондону. Записало је се више интерпеланата тако, да ће дискусија трајати месеца чак до петак или суботе. Г. Бријан је одговорио интерпелантима једним експозеом о резултатима постигнутима на конференцији. Извесно је да ће парламент одобрити Бријанову акцију на конференцији у Лондону и да ће му изгласати већину, можда јачу од оне коју је имао пре поласка у Лондон.

ЛОНДОН. — Дописник „Манчестер Гвардијана“ телеграфисао своје листу из Диселдорфа, да је пристигло државне француских трупа учинило најбољи утисак на становништво. Државне фран-

Грчка офанзива

РИЗ — Према вестима из Атина, изгледа да ће скоро прећи у офанзиву у Малој Азији.

Агенти Вида

ПАРИЗ. — Према рјешеном листу „Месаџеро“ агенти принца Вида развила су се по Албанији у циљу провагање за евентуални повратак принца Вида на престо. У случају да то буде могуће, маневри принца Вида ишли би на то да свога најмлађег сина прогласи краљем Албаније, а чија би дати преузела регентство, пошто би краљ био малолетан.

Почињу сплетке

СПИТ. — Римска „Идеа Национале“ доноси од свога дописника из Сплита чланак о Југословенској морнарици и тврди да су Југословени на једном месту саградили 6 подморница. (Ово су сплетке римског шовинизма против раваљског уговора. Ур.)

Од куд то?

РИМ — „Ла Воце Републикана“ доноси дословни текст Рајдеовог меморандума Регенту. (Да ли га он о коме г. Стива Рајде? Ур.)

Занатлијски зајам

После трајница од читавог месеца дала у питању поделе одређеног зајма за обнову занатлијских радња, најзад је решено да ту поделу изврши Занатска Комора. До сад је Комора примила укупно 4769 молба, од којих има највише поднетих од заначара 549, од обућара 535, од пекара 390, од абаџије 285, столара 291 и т. д. Интересантно је да се зајам обратио чак и један ковачки, тврдећи да је и него посло занат.

У трајању на новим се тако далеко, да су поједине занатлијске задруге тревале за себе кредите, а по том и чланови тих истих задруга сами за себе. Јуче се комора подсетила на 7 секција, ради што брижљиве сврхања посла Свака секција састављена је из представника округа и једног представника из Београда, која је нека врста контроле. Опште је мишљење свих чланова коморе, да се мора изаћи што више на сусрет занатлијама на округу, који су највише пострадали, као што је случај са подринским, толичким итд. Разлоги на одобрењу зајмова завршили се још у току ове недеље.

Шта раде бискупи

САРАЈЕВО. — Јављају из Бана-Луке да су тамошни братри били покрстили једног Муслимана, кога им је послао бискуп Шарп. Пошто је случајно сазнава да то и спречила покрштење Међу муслиманима влада велика узбуњеност поводом овог случаја.

Стање у Кронштату

ПАРИЗ. — Према вестима из Копенхагена, у Кронштату је стигло 60 комуниста у циљу да придобују побуну морнаре за совјетску ствар, али су их морнари све поубијали. У колико се до сада зна убједио је у Кронштату свега 400 болшевика а више од 1600 ратне. Контрареволуционари су залупили 8

топова са којима су кренули на Петроград.
ЛОНДОН. — „Дејли Хералд“ јавља из Москве, да је Ленин сигуран у угушљиве побуне. Две кронштатске тврђаве су већ у рукама совјета. Из Москве се тврди да побуна постоји само у Кронштату.

Париска Берза

ПАРИЗ. — „Тан“ од 15. у вече пише: Данашња је берза била мало спуштена од претходног састанка. Дражички папери и ефекти саобраћајних друштва остали су чврсти. Нотирани су: Лондон 56 4, Њујорк 14 465, Немачка 23, — Белгија 104 75, Шпанија 2005, Холандија 496, Италија 565, Праг 16 825, Румунија 19 625; Швајцарска 246 5, Беч 35.

Телеграми

Пари. — Стигла је из Лондона италијанска делегација са Сфорцом и Медом, која вечерас путује аг Рим. Сфорца је изјавио редактору Авсонве Агенције, да је потпуно задовољан са политичко-економским резултатима конференције.

Дублин. — Шест синџирера, који су осуђени на смрт, данас су обешени. Услед то

га скувало се око 25.000 лица око затвора, познато да се у анам жалости прекине рад у фабрикама.

Рим. — Председник парламента на данашњој седници саопштио је, да је примио депешу, која му јавља да је социјалистички народни посланик Никола нађен мртван у тунелу код Пиза у Калабрији. Због тога је седница прекинута у знак жалости.

Рим. — Овде је данас стигла руска делегација на трговачке преговоре, коју састављају 8 чланова.

Пари. — Шведски краљ, који се сада налази у Бадену, доћи ће сутра у четиртак у Штраубург, а у петак у Јутри ће стићи у Пари.

Пар. — На састанку између Венета, Телекија и Граца у Бруку уговорено је између осталога, да се изабере царинска од хартију и све производне графиничке индустрије сведе на пола на сто цени по фактури. То је већ и наредено.

Лондон. — Чује се, да се г. Филип Кер, лични секретар Лојда Џорџа за спољне послове, који се на том месту налази од 1917. године, ускоро дати оставку, да би се опет вратио публицистички. Тврди се, да даје оставку услед државна Лојда Џорџа према Немачкој.

Дневне Вести

Отпутовали Муслимани.

Муслимански посланици су отпутовали у Сарајево. У Београду су остали само г. г. Карамхмедовић и Алић.

Резолюција највиших командишта.

Своју јучерашњу белешку под горњим насловом морамо у неколико исправити и допунити. Прво се јуче случајно промакло „дивизијских командишта“.

Садржане нотиче могло бишта да се тачне размештаја командишта армиских области. Затим допуњујемо своју вест у толико, што за команданта 3 (скопске) армијске области на место ген. Милошављевића, који одлази за команданта 2 (сарајевске) арм. области долази генерал Милић. Осим тога, поставља се поред ген. П. Пешћа као други помоћник начелника „д. генералштаба“, шт. пуковник г. Милан Ж. Милошавић. Најзад за команданта армиских див. области постављени су шт. пуковник г. Кушаковић.

Указ мин. просвете.

У мин. просвете су постављени: За инспектора прве класе г. г. Милан Карић и Јован Живојновић; за инспектора друге класе г. Бора Станковић, а за архивара друге класе г. Драг. Јовановић.

Марински официри.

Решеном мин. војног ове године биће примљено у подофицерско-телеграфску школу ратне морнарице 150 младика.

Појачање жандармерије.

Мин. унутрашњих дела наредило је, да се број пограничких жандармериских станица у целој земљи појача.

Наше обавезнице.

Мин. финансија је под каженом одговорношћу забрањено свакоме износ обавезница и купона предатних зајмова Србије.

Инвалидни конгрес.

Мин. за соц. политику саопштило, да ће се 20. марта ове године одржати у Паризу међународни конгрес инвалида, на коме ће поред делегата нашег инвалидног удружења присуствовати и делегати из шест Црвеног Крста.

Судови за оштету.

Министар правде наредно је 15. ов. мес. под Обр. 11825, да сви протселени и виши судови за рату штету односно рад првог шрифта тек год.

Акционарска друштва.

Мин. трговине надало је наређење свим акционарским друштвима у Србији и Црној Гори да се чланове управних одбора.

Радничке коморе.

Мин. за соц. политику ради на оснивању радничких комора у Хрватској и Славонији и то у местима, где оне још нису постојале.

Фабрико дувана.

Мин. финансија је решило, да се у Смедереву и Велесу, а ако затреба и у Нишу, подигну фабрике дувана.

Електрика у Милановцу.

У Горњем Милановцу се уводи електрично осветљење за целу варошцу.

Дечји домони.

Мин. за соц. политику одредило је комисију, која ће отпутовати у унутрашњост Србије да проуча и испита стање дечјих сиротињских домова.

Београдска Берза.

Јуче су нотирани следећи средњи курсеви: франци 250, долари 35 85, лире 134, марке 57 10, левои 43 15, круне 5 425, наполеон ефективни 122 50. Динаре: Париз 253 15, Милано 135, Праг 47 60, Беч 530.

Саобраћајни радници

27. и 28. ов. м. одржаће се у Загребу конгрес свих транспортних радника из целе краљевине.

Босански чиновници

САРАЈЕВО. — Земалска влада донела је одлуку, на основу које ће се већ једном регулисати спорна питања око поданства држ. чиновника у Босни. На име решено је да се сви они чиновници недоморци, који су 1910. године прешли у босанско-херцеговачко земаљско припадништво

Белешке

Верени. — Г-ђи Андријана (Драга), која године Дрете и г. Петра Гвоздића, шеферије у Шапцу, вер да се са г. Брског Пашковић, шеферије код Вележа. 750

„Весепа Душа“ код „Колараца“. — Вележа и у биоскопској свету особито популарна швајцарска комедија у 3 чинова „Весепа Душа“, игра се, од 17 до 20. ов. мес. укупно, у биоскопу „Коларац“. Једнаставно делу у дугољак садржава оне велике филмске актуозности нарочито омакне изјаву и недовољно уметничка игра једне од најбољих светских глумица — Франциске Бертини и велики одлични оркестар. 750

Поа странце

САО. — Општинска у изградња је напредила о градској и на странце. Напредан трговачки ки на проучавање.

Одл. др. Стара

САРО. — Данас, у средњег председничког „а“, др. Стар, предао пост г. Сократа Пешићу, који ће на том ту остати са својим приносе. Г. др. Стар оди у чехословачку јавну службу. Сви лиси жале одлазак г. Са, у коме гуљом јед веома ваљаног, вред и способног чиновника. Треба имати на уму де др. Стар и у најтеж данима под прошлим режимом био врло пријатељ расположен према Србима. Листови трде да се предајности архива у тав. црном калнету где има података о конфидентима, док још др. Стар у Сарајеву, јер он са својим дорим познаницама и прилика може дати приличне податке о материјалу, који се тамо буде нашао.

Потребан ми је

МАЈСТОР СПРЕМАН за фабрику сапуна са платом или спараузима у ортаклу услови упути писмом.

Владимиру Н. Вокићу војнику и сапуњарију Прокуље 732

Оглас

ПРОДАЈА АМОВА. Извршни оделама општине београдске да дан 15. овог месеца у петак у 8 часова пред крајем Малих Батака Трајковиће изложити своје колекције поздравних поздравних змова добрих. Из извршног оделама Општине Београдске Бр. 5431. од 10 марта 1921. године. 710

Већа

КОЛИНИНА ТОЧКОВА, и други делова за кола, под врло узакрпој цена, може добити у изложарској изложници у Београду, Шумадијска ул. 51, у држ. ст. 731

Парна

ЛОНДОН. — Барба у Ирској достиче врхунац оторчености. Синџирери су на неколико места употребљавали загушљиве гасове. У гробовији Лимерик су трупе носеле нека села, која су синџирерица били претворили у прана утврђења.

КОПЕНХАГЕН. — Индустриска криза све већма обућхата и Данску. Као и у Енглеској највише је захћена текстилна индустрија. Број беспослених расте на дана у дан. Индустриски се надају да ће стање да се попрами најновијим политичким догађајима. На име, очекује се, да ће Немачка услед санкција (50 од сто такса) бити у немогућности за неко време да извоним, те да би дански индустријалци могли да искористе ову ситуацију.

ЛОНДОН. — Јављају са Чајлона: Дошло је до поновне страховите ерупције вулкана Кракатау у вези са земљотресом; број људских жртава премања 20.000.

Б. ПЕШТА. — Овде су последњих дана опет учествола тајанствена убиства. Богати трговац Вајс, вештруки милионер, нађен је у јутру мртван код самог Андрашијевог споменика. На све стране се чују гласови о новим уценама и насиљима Хортијевих официра, који су се после открића ужаса у хотел „Британија“ били притајили, па сад опет дижу главу: Многи угледни политичари отворено говоре да сумњају да ће се режим моћи одржати.

ЛОНДОН. — Влада је одлучила у договору са вице-краљем Индије, лордом Ридингом, да овласти овог последњег на низ озбиљних мера против терористичке акције индијских националиста.

ЛОНДОН. — Према вестима из руских емигрантских цариградских кругова, које се донекле поклапају информацијама из Стоколма, кубански су козаци прогласили општи устанак против бољшевица. Иначе вести о положају у Русији, које су примљене у Лондону за последња два дана противречније су него икада.

Позив на Скупштини

На основу чл. 29. статута Краљева Главна Одбор Удружења Гостаницима, Хотелерија и Кафејана решено је да се 11 априла 1921. године одржи редовна годишња Скупштина Удружења у Београду, на којој имају права учешћа сви чланови Удружења било директно, било презо делегата, а према члану 31. Правилник Удружења. Позивају се сви чланови овог Удружења да учествују на овој Скупштини, у складу са чл. 29, 31, 32 и 33 Правилника. Сви чланови одбори треба одмах да јавно делегата, који ће на овој Скупштини председавати, а да доставе дописну молбу са списком чл. Правилника Колекција Скупштине да се одржи поред чл. 31. Главна Одбор Удружења, Хотелерија и Кафејана, Хотелерија и Кафејана. 687

Белешке

Верени. — Г-ђи Андријана (Драга), која године Дрете и г. Петра Гвоздића, шеферије у Шапцу, вер да се са г. Брског Пашковић, шеферије код Вележа. 750

„Весепа Душа“ код „Колараца“. — Вележа и у биоскопској свету особито популарна швајцарска комедија у 3 чинова „Весепа Душа“, игра се, од 17 до 20. ов. мес. укупно, у биоскопу „Коларац“. Једнаставно делу у дугољак садржава оне велике филмске актуозности нарочито омакне изјаву и недовољно уметничка игра једне од најбољих светских глумица — Франциске Бертини и велики одлични оркестар. 750

Поа странце

САО. — Општинска у изградња је напредила о градској и на странце. Напредан трговачки ки на проучавање.

Одл. др. Стара

САРО. — Данас, у средњег председничког „а“, др. Стар, предао пост г. Сократа Пешићу, који ће на том ту остати са својим приносе. Г. др. Стар оди у чехословачку јавну службу. Сви лиси жале одлазак г. Са, у коме гуљом јед веома ваљаног, вред и способног чиновника. Треба имати на уму де др. Стар и у најтеж данима под прошлим режимом био врло пријатељ расположен према Србима. Листови трде да се предајности архива у тав. црном калнету где има података о конфидентима, док још др. Стар у Сарајеву, јер он са својим дорим познаницама и прилика може дати приличне податке о материјалу, који се тамо буде нашао.

Потребан ми је

МАЈСТОР СПРЕМАН за фабрику сапуна са платом или спараузима у ортаклу услови упути писмом.

Владимиру Н. Вокићу војнику и сапуњарију Прокуље 732

Оглас

ПРОДАЈА АМОВА. Извршни оделама општине београдске да дан 15. овог месеца у петак у 8 часова пред крајем Малих Батака Трајковиће изложити своје колекције поздравних поздравних змова добрих. Из извршног оделама Општине Београдске Бр. 5431. од 10 марта 1921. године. 710

Већа

КОЛИНИНА ТОЧКОВА, и други делова за кола, под врло узакрпој цена, може добити у изложарској изложници у Београду, Шумадијска ул. 51, у држ. ст. 731

Парна

ЛОНДОН. — Барба у Ирској достиче врхунац оторчености. Синџирери су на неколико места употребљавали загушљиве гасове. У гробовији Лимерик су трупе носеле нека села, која су синџирерица били претворили у прана утврђења.

КОПЕНХАГЕН. — Индустриска криза све већма обућхата и Данску. Као и у Енглеској највише је захћена текстилна индустрија. Број беспослених расте на дана у дан. Индустриски се надају да ће стање да се попрами најновијим политичким догађајима. На име, очекује се, да ће Немачка услед санкција (50 од сто такса) бити у немогућности за неко време да извоним, те да би дански индустријалци могли да искористе ову ситуацију.

ЛОНДОН. — Јављају са Чајлона: Дошло је до поновне страховите ерупције вулкана Кракатау у вези са земљотресом; број људских жртава премања 20.000.

Б. ПЕШТА. — Овде су последњих дана опет учествола тајанствена убиства. Богати трговац Вајс, вештруки милионер, нађен је у јутру мртван код самог Андрашијевог споменика. На све стране се чују гласови о новим уценама и насиљима Хортијевих официра, који су се после открића ужаса у хотел „Британија“ били притајили, па сад опет дижу главу: Многи угледни политичари отворено говоре да сумњају да ће се режим моћи одржати.

ЛОНДОН. — Влада је одлучила у договору са вице-краљем Индије, лордом Ридингом, да овласти овог последњег на низ озбиљних мера против терористичке акције индијских националиста.

ЛОНДОН. — Према вестима из руских емигрантских цариградских кругова, које се донекле поклапају информацијама из Стоколма, кубански су козаци прогласили општи устанак против бољшевица. Иначе вести о положају у Русији, које су примљене у Лондону за последња два дана противречније су него икада.

Позив на Скупштини

На основу чл. 29. статута Краљева Главна Одбор Удружења Гостаницима, Хотелерија и Кафејана решено је да се 11 априла 1921. године одржи редовна годишња Скупштина Удружења у Београду, на којој имају права учешћа сви чланови Удружења било директно, било презо делегата, а према члану 31. Правилник Удружења. Позивају се сви чланови овог Удружења да учествују на овој Скупштини, у складу са чл. 29, 31, 32 и 33 Правилника. Сви чланови одбори треба одмах да јавно делегата, који ће на овој Скупштини председавати, а да доставе дописну молбу са списком чл. Правилника Колекција Скупштине да се одржи поред чл. 31. Главна Одбор Удружења, Хотелерија и Кафејана, Хотелерија и Кафејана. 687

Белешке

Верени. — Г-ђи Андријана (Драга), која године Дрете и г. Петра Гвоздића, шеферије у Шапцу, вер да се са г. Брског Пашковић, шеферије код Вележа. 750

„Весепа Душа“ код „Колараца“. — Вележа и у биоскопској свету особито популарна швајцарска комедија у 3 чинова „Весепа Душа“, игра се, од 17 до 20. ов. мес. укупно, у биоскопу „Коларац“. Једнаставно делу у дугољак садржава оне велике филмске актуозности нарочито омакне изјаву и недовољно уметничка игра једне од најбољих светских глумица — Франциске Бертини и велики одлични оркестар. 750

Поа странце

САО. — Општинска у изградња је напредила о градској и на странце. Напредан трговачки ки на проучавање.

Одл. др. Стара

САРО. — Данас, у средњег председничког „а“, др. Стар, предао пост г. Сократа Пешићу, који ће на том ту остати са својим приносе. Г. др. Стар оди у чехословачку јавну службу. Сви лиси жале одлазак г. Са, у коме гуљом јед веома ваљаног, вред и способног чиновника. Треба имати на уму де др. Стар и у најтеж данима под прошлим режимом био врло пријатељ расположен према Србима. Листови трде да се предајности архива у тав. црном калнету где има података о конфидентима, док још др. Стар у Сарајеву, јер он са својим дорим познаницама и прилика може дати приличне податке о материјалу, који се тамо буде нашао.

Потребан ми је

МАЈСТОР СПРЕМАН за фабрику сапуна са платом или спараузима у ортаклу услови упути писмом.

Владимиру Н. Вокићу војнику и сапуњарију Прокуље 732

Оглас

ПРОДАЈА АМОВА. Извршни оделама општине београдске да дан 15. овог месеца у петак у 8 часова пред крајем Малих Батака Трајковиће изложити своје колекције поздравних поздравних змова добрих. Из извршног оделама Општине Београдске Бр. 5431. од 10 марта 1921. године. 710

Већа

КОЛИНИНА ТОЧКОВА, и други делова за кола, под врло узакрпој цена, може добити у изложарској изложници у Београду, Шумадијска ул. 51, у држ. ст. 731

Парна

ЛОНДОН. — Барба у Ирској достиче врхунац оторчености. Синџирери су на неколико места употребљавали загушљиве гасове. У гробовији Лимерик су трупе носеле нека села, која су синџирерица били претворили у прана утврђења.

КОПЕНХАГЕН. — Индустриска криза све већма обућхата и Данску. Као и у Енглеској највише је захћена текстилна индустрија. Број беспослених расте на дана у дан. Индустриски се надају да ће стање да се попрами најновијим политичким догађајима. На име, очекује се, да ће Немачка услед санкција (50 од сто такса) бити у немогућности за неко време да извоним, те да би дански индустријалци могли да искористе ову ситуацију.

ЛОНДОН. — Јављају са Чајлона: Дошло је до поновне страховите ерупције вулкана Кракатау у вези са земљотресом; број људских жртава премања 20.000.

Б. ПЕШТА. — Овде су последњих дана опет учествола тајанствена убиства. Богати трговац Вајс, вештруки милионер, нађен је у јутру мртван код самог Андрашијевог споменика. На све стране се чују гласови о новим уценама и насиљима Хортијевих официра, који су се после открића ужаса у хотел „Британија“ били притајили, па сад опет дижу главу: Многи угледни политичари отворено говоре да сумњају да ће се режим моћи одржати.

ЛОНДОН. — Влада је одлучила у договору са вице-краљем Индије, лордом Ридингом, да овласти овог последњег на низ озбиљних мера против терористичке акције индијских националиста.

ЛОНДОН. — Према вестима из руских емигрантских цариградских кругова, које се донекле поклапају информацијама из Стоколма, кубански су козаци про

ПРАВДА

БРОЈ 133.

Уредништво: Кнез Михајлова 19. — Телефон 51. — Ме-
сечна претплата: за Краљевину С.Х.С. 15— дин. — за
иностр. поштом 21— дин.

Шлосник и Директор Мило М. Сокић

Одглас се примењује у Кнез Михајловој 19 (Градска Пштом)
по уредничкој тарифи власника часописа — Штампарија
Козарска 9 — Телефон 1113.

ГОДИНА XVII

Ситуација

Регентов пут

Регент Александар поћи ће, како сазнајемо, ових дана на краћи одмор, који ће провести са својом породицом на француском или енглеском приморју. Краљевску власт ће за то време вршити влада.

Министар војни

Остао је у влади као једини кандидат за министар војни г. Ст. Хаџић. Његово именоване ће бити одмах извршено, још пре Регентовог пута.

Одлуке владе

Јуче је мин. савет држао седницу од 10 и по сата по подне. На овој седници говорено је о текућим пословима, а о реконструкцији владе. Г. Драшковић је одлучно захтевао, да се повуче што скорје. Ова промена у влади извршиће се за дан два.

Пошто ће Регент Александар провести на путу у иностранству извесно време, то је говорено о државним пословима који се имају свршити до Регентовог поласка. Спремљен је указ, по коме се Краљевска власт преноси на владу за време Регентовог бављења ван земље.

Поред осталог, влада је одлучила да се амнестирају сва она лица која су у току ратова упропастила какву државну ствар а за која је утврђено да то нису учинила злонамерно или из користољубља. Ова одлука је од важности за онај велики број војних обвезника који су били осуђени на државну накнаду за ствари, које су пре њиховом старању а које су у току рата уништили.

Јуче је донесена одлука о одговору који ће се изражење комунистичког клуба у поштомату, комунистичких домова и штампарија. Одговор владе саопштиће комунистички министар социјалне политике, и тај одговор стоји у овоме: синдикати ће се смењени ако се даду изјаве и обавезе, и неће признати никаквим партијским својствима својим процесом о праву својих домова припадати социјалистима који су били и који на њих претендују, или пак да се што се тиче штампариие „Тудовић“, отворена, ако се даде обавеза да се изражавају комунистичка пропагандна. Овај одговор владе саопштио је г. др. комунистичким делегатима, који су га смислили. Они су изјавили, да ће данас одлучити своје стране хоће ли примити владине услове.

После овога, влада је узела у разматрање примедбе које су у Скупштини учињене у погледу уставних одредаба које говоре о буџетском праву Скупштине. Одлучено је, да се садашњи предлог измени у толико, што ће се место предложених одредаба унети оне одредбе које је у овоме погледу садржавао Устав Краљевине Србије. На овај начин, влада је задовољила главни део умесних примедба које су пале против уставног нацрта. Као што се зна, и г. др. Трумбић је своју критику Устава оснивао на овим примедбама, те се може очекивати да ће се исјаснити за Устав бар приликом гласања у појединостима.

Давидовић и Пашић

Јуче после подне у 3 сата после мин. седнице Пашић је имао са Давидовићем састанак у својем кабинету. Разговор се водио о реконструкцији владе. Ствар стоји у том питању на њом ранијем гледишту радикала и данас ће дем. клуб о томе разговарати.

Радићева траги-комедија

Наш дописник из Загреба нам јавља јуче: Тек сам сад од једног разочараног Радићевца добио аутентичну слику позадничког састанка 15. и 16. ов. мес. како је јавна манифестација била забрањена. Радић је са 500 својих повереника у недељу одржао тајну конференцију. Радић је говорио целога дана о односу господе и сељака и о томе, да се окупатор Срба не треба бојати. Изјавио је, да устав не признаје и да се ми већ налазимо формално у хрв. републици. За тим је зајучкао: како би он из банске палате требао да говори а не из пиваре истичући да ће још једним мирним путем покушати. По том су поднети реферати о организацији странке и решено је, да се у селима где нема странке спроведе организација. Одлучено је, да се све одлуке држе у највећој тајности. У понедељак је Радић изненада покушао да у пивари одржи јавни збор. Полиција је одмах ушла у салу и чим се појавила, храри Радићевци су појурили на прозоре, разлупавши их све. Бегали су као да им је живот у питању. Сам Радић је био толико уплашен, да је скочио у трамвај и кад је трамвај пошао почео је викати и протестовати. У сали је било до 1000 људи свега. Тако је наша револу-

ција изиграна, а изиграо је „зец Ради“ како ми рече овај његов разочарани присташа

Радикални клуб

Јуче пре подне рад. клуб је држао седницу, на којој је г. Пашић тражио, да уст. одбор пожури са радом што више. Изгледа, да ће се изменити одредбе о штампи и парламенту. Горено је о реконструкцији владе и многи су тражили, да рад. странка захтева за себе портфељ ин. ун. дела. Клуб је то одбио. Решено је, да уст. одбор данас у 9 с. настави преглед амандмана.

Питање Ројца

На питање г. Ројца мин. унутрдела је одговорно, да је пре католичких Духова у Хрватској свећење застава извршено као сари обичај и да се до сада није могло утврдити, да је другачије било.

Без званичних говорина

Сазнајемо, да за специјалну дејству о Уставу владине групе неће делегирати званичне говорнике. Јављаће се за говоре појединци, да своје име учине приредбе. Тиме ће свакако допунити Устава бити убрзано.

Невино осуђени

По одлуци дем. клуба у Уставу ће ући ова одредба, за коју смо јуче јавили: „Онима за које би се накнадно доказало да су невинно осуђени биће дужна држава дати моралну сатисфакцију и материјалну накнаду, што ће се законом ближе одредити“.

Демократски клуб

Јуче пре подне дем. клуб је разговарао о „канцелпарграфу“. Због одсуства посланика Словенаца одлука није донета. Клуб ће о томе данас пре подне у 10 с. решавати. Иначе је се клуб јуче нарочито занимао владино одлуком, да се примљена стока из Бугарске продаје па народу новац даје. Изјављена је жеља, да се народу стока одмах преда.

„Канцелпарграф“

Радикали су за то, да се последњи став чл. 12. који забрањује злоч. требу чинити у партијској групи пристају на то: да се „штампарија“ из тог разлога, што сељаци у Словенији из неких места то траже. Говори се исто тако, да су бискупни упутили захтев у истом смислу.

Два Муслиманна

Интересовање је у публици, који су то два Муслиманна демократа, који су гласали за Устав, и ако су сви остали — 12 Муслимана из јужне Србије — гласали против. Та двојица су: муфтија Салихбеговић и Сефедин Махмудбеговић-Црнојевић.

Специјални уставни претрес

Извештај са синоћне седнице Уставотворне Скупштине

По саопштењу многобројних честитки из унутрашњости поводом пријема устава секретар извештава: да је посланик Митар Брауновић поднео оставку на мандат и да мин. пошта др. Славко Милетић иде на 4 недеље одсуства. За тим се прешло на специј. дебата. Известилац др. Л. Марковић је прочитао први одељак устава, који садржи име државе, монархију, грб и језик. Први добија реч посланик муслиманске организације

Хаџи Кадић

и чита говор о јединству државе. Идеја народног уједињења је одавно жива и ту одаје нарочито признање Скерлићу на томе раду. Име Југославија није непријатељског порекла; предлаже да се оно да као име држави. Оно није негација, већ потврда наших посебних имена. Тражи културни рад, јер од њега још чекује стварање једног народа.

Др. Маџи

Клерикалац тражи да се држава зове „Југославија“ — Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца“. Наш народ је један, али има имена по крајевима где

Халитија Ајановић

јасније се за једно државно име и један службени језик. Последњи синоћни говорник био је

Др. Вел. Дежелић

клерикалац из Хрватске. Он каже, да његова група остаје и даље у Скупштини како би могла критиковати све поједине уставне одредбе. Изневјестан је изазвао кад је изјавио, да његов клуб

није ни за ни против монархије, већ да тражи да се ово питање реши референдумом! У свом даљем говору рекао је чак и ово: „нашој држави је центрум на жалост Београд“. Ова дрскост једног језуите изазвала је буру негодовања.

Кад је др. Дежелић завршио свој говор, пун племенске нетрпељивости и верске затучаности, председник Ђосић је закључио седницу у 7 и по с. у вече, а идућу заказао за данас по подне у 4 сата с истим дневним редом.

Одасвуд

На две стране
Изгледа су изгледа сигурни у њиху подуманим, па су у Доњем Дому говорили о Мајској као о крути. Да и парламентарна није то савезује Брајану!

Из Немачке

ПРИЗ. — Генерал Нолде, председник међусавезничке војно-контролне комисије и генерал Мајстерман, председник контролне комисије за авијатику, предали су немачкој влади саопштење, да Немачка, према одредбама ултиматума, која је примила, има до 20 маја да изврши париске одлуке о се одбацивању у коруњање.

БЕРЛИН. — Канцелар Вирт опет је изјавио у једном интервју-у, да Немачка озбиљно жели да строго изврши услове примљеног ултиматума и да ће његова влада учинити највеће напоре, да би се што пре приступило разоружању и плаћањима.

БЕРЛИН. — Канцелар Вирт ступио је у преговоре са немачком народном странком (народним либералима) и понудио јој је два од три још непопуњена портфеља. Помину се у комбинацијама: Гагерсхајмер као министар обнове, Рауер или Сиравенберг као министар финансија, а са више страна др. Штреазман као мин. спољних послова.

Мир у Шлезии

ВАРШАВА. — Обустављена су непријатељства. Побуњеници су стали на демаркациону линију, а Французи поседују прву зону. О свему томе издали су прогласе генерали Рон и Корфанти. У Крајцбург стужи нем. доводе. Генерал Нисел обилази Торн, Бромберг и Грауденц. У последњем часу јављају за јаке нем. трупе на граници Горње Шлезиие.

Болоња или Остенде

ПРИЗ. — По свршетку дебате у парламенту утврдиће се у летак, да ли ће се Бријан и Лојд Џорџ састати у Болоњи или Остенде ради разоружања о Шлезии.

ЛОНДОН. — Рајтерова агенција објављује овај коминике: Вероватно ће

кроз неколико дана доћи до новог састанка између г. г. Лојда Џорџа и Бријана. Њих ће се двојица састати или у Болоњу, или пак опет у Лимфну. Но за сада није дефинитивно утврђен ни дан ни место састанка, који ни у ком случају неће бити пре 19. маја.

Вести из Сарајева

САРАЈЕВО. — Данас су отишли делегати кола јачака, да умале Регента да посети њине трке 22 ов. м. — Данас уторак 2 с. по подне теретни воз је искочио код Жепче и прекинуо саобраћај Пунтички прелазе из воза у воз.

САРАЈЕВО. — Хрвати тежачи су у Благају у Херцеговини отерали сврга жупнина. Борба тежача и клерикалаца је огорчена.

САРАЈЕВО. — За Дубровник је данас прошао мин. грађевина Јовановић. САРАЈЕВО. — Код Приједора је ухаваен хајдук Стојан Давидовић.

Избори у Италији

РИМ. — Цени се, да је гласало 50—70 на сто бирача. Учешће је највеће у Пици, Бенови, Флоренцији и Милану, а у

1919 и 1920 год. Слобода гласања је одржана. У мањим сукобима има свега 13 мртвих и више рањених.

РИМ. — Национални блок свуда је најјачао на изборима.

РИМ. (Службено италијанско саопштење). — Учешће гласача на изборима било је око 65 на сто, просечно за читавих 25 на сто јаче од учешћа на изборима 1919 године. Нигде није било знатнијих инцидената; избори су извршени у пуном реду, миру и слободи, у још већем миру, него ли предатни избори. Још је прерано говорити о резултату избора, али се у главном са поузданошћу предвиђа победа народног уставног блока либерално-демократских група, којима су пришли и социјалисти-реформисти.

ПРИЗ. — На прославу у Лилу белгијски краљ и Милан судуто конферасли. Милан је говорио о једној души Француза.

ПРИЗ. — Социјал. левица са 562 против 7 гласова приступила је коначно трећој интернационали. У Москву сад иде делегација од 15 чланова.

ПРИЗ. — Очекује се, да Енглеска такође запрети Аустрији абог њене намере да се спор с Немачком. Л. Џорџ ће учинити исти корак као и Бријан.

ТРАЈНИМ СТАН — Овде су избори дали ове резултате: од 44 865 гласало је 31. 390 и то нац. блок

15 119, републ. 4 473, социјалисти 4 155, комунисти 6 667, југослов. странка 2930.

РИМ. — Избори зултати су овде: на 29 198, републ. 6 667, социј. 15 727, нар. 10 322, комуни

ТРСТ. — извршени по терорима њима. Фашистички су гуњени у Шеради и шисти а људи се ља вел околини. Це су пуну су у пламен, ших људи ра

Општински

Синоћ је општ. одбор решио, да се гробљанске таксе повећају. Исто тако за биоскопе и забаве и то према локалима; за забаве су таксе ове: локал I реда 400 дин., II 100, III 50, а за биоскопе: I реда 500 дин. дневно, II 300, а III 100. Израђене су и таксе за заузеће тротоара столовима. Општина се нада, да ће само од тих такса добити 150.000 дин.

Затим су примљене постојеће таксе за испоруку 200 000 куб. метара дрва по 83 дин. до 1. марта 1922. год. и земунске једне фирме по нууду 50 000 куб. метара под истим условима. Одобрена је набавка пумпи и прскалица за поливање улица.

Усвојен је предлог суда о расписивању конкурса за израду генералног плана за Београд, а одређена је комисија за израду пројекта грађевинског закона.

Седница је закључена у 9 и по с. увече.

Телеграми

ПРИЗ. — Барту, министар војни, поднео је Бријану репорт, у коме истиче, да је морал француских трупа у рајској окупационој области одличан.

ЦАРИГРАД. — Јављају из Ангоре, да је Бећир-Саман-бег, Кемалов министар спољних послова, дао оставку.

ПРИЗ. — Жофар је постављен за франц. посланика на Ватикану.

ПРИЗ. — На прославу у Лилу белгијски краљ и Милан судуто конферасли. Милан је говорио о једној души Француза.

ПРИЗ. — Социјал. левица са 562 против 7 гласова приступила је коначно трећој интернационали. У Москву сад иде делегација од 15 чланова.

ПРИЗ. — Очекује се, да Енглеска такође запрети Аустрији абог њене намере да се спор с Немачком. Л. Џорџ ће учинити исти корак као и Бријан.

ТРАЈНИМ СТАН — Овде су избори дали ове резултате: од 44 865 гласало је 31. 390 и то нац. блок

15 119, републ. 4 473, социјалисти 4 155, комунисти 6 667, југослов. странка 2930.

Полупун новештај радио Драг Коларчевића четвртг дана чувања

Конфоренција у Лисабону
На интер-парламентарној трговинско-привредној конференцији у Лисабону, настављају да размишљају о развоју трговине и привредне сарадње у Европи.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Управна града је издала својих нових закона и прописа, који се односе на трговину и привредну сарадњу.

Table with 4 columns: numbers, numbers, numbers, numbers. Contains numerical data from the lottery.

Table with 4 columns: numbers, numbers, numbers, numbers. Contains numerical data from the lottery.

Table with 4 columns: numbers, numbers, numbers, numbers. Contains numerical data from the lottery.

Table with 4 columns: numbers, numbers, numbers, numbers. Contains numerical data from the lottery.

Table with 4 columns: numbers, numbers, numbers, numbers. Contains numerical data from the lottery.

Table with 4 columns: numbers, numbers, numbers, numbers. Contains numerical data from the lottery.

Table with 4 columns: numbers, numbers, numbers, numbers. Contains numerical data from the lottery.

Table with 4 columns: numbers, numbers, numbers, numbers. Contains numerical data from the lottery.

Table with 4 columns: numbers, numbers, numbers, numbers. Contains numerical data from the lottery.

Галантеријска трговина
Боди и Вукадиновић
Кнез Михајлова 27 БЕОГРАД Тел. 15-12

РАСПРОДАЈА!
Чамове и хрстове даске
Продаја свих димензија чамове и хрстове грађе ЛИФЕРАЦИЈА на ВЕЛИКО.

ВАЗДУШНО
ПЕЧИЛИШТЕ НА ЗЛАТИБОРУ
Од окружног одбора округа Уваљачког узле саву закупа.

Куће и плацеви на продају
Плацеви на продају уз околну, на земљишту где су раскопани бивши Краљевски Плацеви.

Руско-Словенска Банка
Главног 5.000.000 упућено
2.500.000 — динара Београд-Таразије бр. 30. Телефон 13-50.

Мануфактуристиња
Илузијон за фалове свилен од 150 и 200 см. ширине.
Клот свилен од 90 см. као: МЕСАЛИН, САТЕН ДЕШИН

АМЕРИКО
ПОСТАНКИ ПИЈАСИ
ЗА ПИЈАСИ СТРОЈ
РАПИР ЗА ТИЈАК
* ЗА ПЛАКАТЕ *
МАКУЛАТУРНИ РАПИР
РАПИР ЗА ЗАНОД
И СВЕ ОСТАЛЕ ВРСТЕ
ЛЈЕРЕНКУ И СВАКЕ
ВРСТЕ КУТИЈЕ И СВАКЕ
ПИЈАСИ ПРИБОР
ЈАКЕ ПО НАРУЧБЕ ОДНАН
АВТ.Р.

ПРАВДА

БРОЈ 1 Уредништво: Кнез Михајлова 13. — Телефон 51. — Месечна претплата за Краљевину С.Х.С. 15.— дин. — за иностранство 25.— динар Главни и Директор Манојло М. Сокић Огласи се примају у Кнез Михајловај 19 (Гранд Пасаж) по уторњој тарифи власника изданај — Штампарија: Коларцова 9 — Телефон 1113. ГОДИНА XVII

ВИДОВДАНСКИ УСТАВ

Изгласан је јуче коначно у Уставотворној Скупштини са 223 гласа против 35. — Данас у 11 сати Ревит полаже заклетву у Конституанти. — Од 11 и по до 1 сата реви трупа на Теразијама

Јуче је последњег ослобођења и уједиња ишриш најважнији, историјски значај, народни и правни посто. Уставотворна Скупштина је после 6 месеци рада коначно усвојила тав и тиме најпо државна правну форму, утврди унутрашњу организацију поставила услове даљем нап развоју.

Народни социјалисти
Словенац Бранднер у име нар. соца од хвалу српским жртвама и више: слава јуначка. Цела Скупштина се оданила: Слава им. И они не држ. и нар. јединство бранити од сваког настојаја, али не примају данашњи Устав.

Изајава Муслимана
Напоследку се чита изјава Муслимана из јужне Србије, који жале што одребе о аграру нису по њихов вољи решене. Жале што влада није усвојила њих захтев, али ће гласати за Устав, јер им је стало до учвршћења државе и реда.

И Диша за
Кад су све те разне изјаве завршене, Рибар је хтео присутити гласању, али и Диша Попадић тражи реч. Он ће гласати за Устав, јер тако хоће селски бирачи, и ако је његов клуб одлучио да гласа против. Позива све селске име жртава народа, да гласају за Устав! Гласају браћо селци за Устав и бранимо ову државу, која стоји на темељима српског народног јединства.

Регент данас полагаје заклетву
По савршеном говору В. Јанковић подржава председника и Рибар заклаује седницу за данас у 10 и по сат дневним редом: 1. полагање заклетве Регента на устав; 2. полагање заклетве посланика.

Текст заклетве
Захтељу, који је Регент положио, гласи: „У име Н. В. Краља Петра Првог заклаујем се својојом Божом да ја, Уставотворној држави, да ћу по њему и законима владати, да ћу чувати јединство народа, независност државе и целину државне области, и да ћу у свима својим тежњама и делима добро народа пред очима имати. Тако ми Господ Боже помогао! Амин!“

Ситуација
Сутра у четвртак у 9 сати пре подне одржаће се последња седница Устав. Скупштина, после које се она претвара у законот. тело. На овој седници ће се извршити избор 1 потпредседника (Вучић). За тим ће се изабрати комисије за оптужбе против В. Јанковића и за имене „Беле“. Изабраће се одбор за послоник законот. скупштине, чији је пројекат од владе наредан. Напоследку ће се прочитати изјава и претплатај седнице у закључку. Тада ће седница бити одложена.

Говор мн. Трифковића
Председник Рибар отвара седницу; у председништву седе Рибар, Урек Словениц и Хрстича Муслима; чита се записник и одмах добија реч министар Конститутивне Марко Трифковић; Запривања велико дело народног ослобођења, на врхуци данашњег дана, даје држави сталну и поуздану основу. Он није дело једне странке, већ је дело споразума.

Ко је гласао
Кад је то завршено, Рибар позива на гласање. Секретар пронао гласнике У 12 сати и 20 минута објавио је Рибар овај резултат: Гласало је свега 258; за су гласали 223, а против 35 (22 селска, 2 нар. соца, 3 републиканска, 6 социјалиста, Трумбић и Иванчић).

Говор Рибара
Кад је објављен резултат гласања, Рибар је устао и утврдио: Устав је примљен у целиности. И после кратке паузе одржао је овај говор: „Господе посланици, Устав је изгласан. Изгласањем Устава завршила је Уставотворна Скупштина коначно своју дужност. Уверен сам, господе, да ће ова цела наша јавност, сви они којима је наша држава над партијом и који желе њено коначно консолидовање поздравити доношење Устава (Оживо одобравање и буран аплауз). Овај Видовдански Устав заузимае у историји нашега народа након јуначких дела наше српске војске једну најзначајнију епоху. Ми још данас као савременаци не можемо да доволно оценимо важност времена које прожимаемо, па тако не можемо да доволно оценимо и важност доношења, изгласања овога Устава. Нова генерација

Савезија
Синој је у 6 сати мин. савет одржао седницу, на којој је решена санкција устава. У 7 сати синој Регент је потписан устав и он ће јутрос рано бити објављен. Устав је потписан у 5 оригиналних примерака: један за Регента 1 Пашини, 1 за парламент, 1 за устав, Скупштине, Устав поштом, 1 за Рибара.

Давашња свечаност
Јутрос ће се посланици пред зградом Конституанте састати. У 10 и по ће ући у салу; у 10 мин. пре 11 сати Регент ће поћи из Двора са Пашинем. Од тога момента па до повратка на трибина на Теразијама са Баталом, Паше пуштаће топови. Регент ће пратити на коњима мин. војни, војвода Бојини, Јенерали, адмирал, контра-адмирал, официри двора, мин. војног и штаба, приправници штаба и виши курс В. Академије. Од двора до скупштине биће распоредене све трупе гарнизона. Регент ће на улазу у скупштину дочекати Рибар са председништвом и увести у салу. Одмах ће наступити полагање заклетве.

Бријан Гуроу
ПРИЗ. — Бријан је упутио генералу Гуро-у честитку поводом забављања од смрти приликом атентата. Једновремено је другим телеграмом израдио саучешће по погибији официра-тумача Бране-а, који је погинуо од атентата. Погреб погинулог официра-тумача, који је нао од атентаторових метака, измењених француском високом комесару генералу Гуро-у, био је врло свечан. Међу огромном масом света која је изашла да на погребу учествује, пао је у очи велики број муслимана. Присутни су били сја уједињених представника Дамаска. Председник општине дамаске дошао је генералу Гуро-у, изјављујући преко њега целој француској војсци у Сирији гнушање због атентата и саучешће уздици погинулог официра-тумача Бране-а.

Трајим стан
Трајим стан 2-3 соба са приватном купатилом, са свим са посулом. Да је близу кевиру. Поглед на Магацин Банке на Сави.

Изајава земљорадника
В. Лазич за тим чита кратку изјаву у име земљорадника, у којој се почиње одмах са тврђењем, да су они странка реда и рада, да су се трудили да Устав буде што пре донет, да су они чувари државе и јединства. Изјављују, да ће гласати против Устава. На то је настала бурна и у публици; негодовање било опште.

Изајава социјалиста
Етбин Кристан излази и чита изјаву социјалиста, која је тоном најбоље одговарајуће тренутку свечаности. Изјава је чисто програмска, али сачува долажно признање, да у Уставу има и њихових захтева. Гласајући против Устава, социјалисти не допуштају да се за њих глас призме смисла, који он нема. Борбе се заснове идеје, али то не значи да се боре против државе. Њих глас не значи демонстрацију против држ. и нар. јединства. Приправни су оба јединства бранили од сваког напада. Ова изјава је била бурно поздрављена.

Изајава републиканца
Јован Ђоновић чита реч изјаву. Они жале, што Устав није била. Њима је држ. и нар. јединство прече од свега. Не слажу се с Уставом, али су готови бранити држ. и нар. јединство од свакога, ко га покуша рушити.

Савезија
Синој је у 6 сати мин. савет одржао седницу, на којој је решена санкција устава. У 7 сати синој Регент је потписан устав и он ће јутрос рано бити објављен. Устав је потписан у 5 оригиналних примерака: један за Регента 1 Пашини, 1 за парламент, 1 за устав, Скупштине, Устав поштом, 1 за Рибара.

Давашња свечаност
Јутрос ће се посланици пред зградом Конституанте састати. У 10 и по ће ући у салу; у 10 мин. пре 11 сати Регент ће поћи из Двора са Пашинем. Од тога момента па до повратка на трибина на Теразијама са Баталом, Паше пуштаће топови. Регент ће пратити на коњима мин. војни, војвода Бојини, Јенерали, адмирал, контра-адмирал, официри двора, мин. војног и штаба, приправници штаба и виши курс В. Академије. Од двора до скупштине биће распоредене све трупе гарнизона. Регент ће на улазу у скупштину дочекати Рибар са председништвом и увести у салу. Одмах ће наступити полагање заклетве.

Бријан Гуроу
ПРИЗ. — Бријан је упутио генералу Гуро-у честитку поводом забављања од смрти приликом атентата. Једновремено је другим телеграмом израдио саучешће по погибији официра-тумача Бране-а, који је погинуо од атентата. Погреб погинулог официра-тумача, који је нао од атентаторових метака, измењених француском високом комесару генералу Гуро-у, био је врло свечан. Међу огромном масом света која је изашла да на погребу учествује, пао је у очи велики број муслимана. Присутни су били сја уједињених представника Дамаска. Председник општине дамаске дошао је генералу Гуро-у, изјављујући преко њега целој француској војсци у Сирији гнушање због атентата и саучешће уздици погинулог официра-тумача Бране-а.

Трајим стан
Трајим стан 2-3 соба са приватном купатилом, са свим са посулом. Да је близу кевиру. Поглед на Магацин Банке на Сави.

Изајава земљорадника
В. Лазич за тим чита кратку изјаву у име земљорадника, у којој се почиње одмах са тврђењем, да су они странка реда и рада, да су се трудили да Устав буде што пре донет, да су они чувари државе и јединства. Изјављују, да ће гласати против Устава. На то је настала бурна и у публици; негодовање било опште.

Изајава социјалиста
Етбин Кристан излази и чита изјаву социјалиста, која је тоном најбоље одговарајуће тренутку свечаности. Изјава је чисто програмска, али сачува долажно признање, да у Уставу има и њихових захтева. Гласајући против Устава, социјалисти не допуштају да се за њих глас призме смисла, који он нема. Борбе се заснове идеје, али то не значи да се боре против државе. Њих глас не значи демонстрацију против држ. и нар. јединства. Приправни су оба јединства бранили од сваког напада. Ова изјава је била бурно поздрављена.

Изајава републиканца
Јован Ђоновић чита реч изјаву. Они жале, што Устав није била. Њима је држ. и нар. јединство прече од свега. Не слажу се с Уставом, али су готови бранити држ. и нар. јединство од свакога, ко га покуша рушити.

Савезија
Синој је у 6 сати мин. савет одржао седницу, на којој је решена санкција устава. У 7 сати синој Регент је потписан устав и он ће јутрос рано бити објављен. Устав је потписан у 5 оригиналних примерака: један за Регента 1 Пашини, 1 за парламент, 1 за устав, Скупштине, Устав поштом, 1 за Рибара.

Давашња свечаност
Јутрос ће се посланици пред зградом Конституанте састати. У 10 и по ће ући у салу; у 10 мин. пре 11 сати Регент ће поћи из Двора са Пашинем. Од тога момента па до повратка на трибина на Теразијама са Баталом, Паше пуштаће топови. Регент ће пратити на коњима мин. војни, војвода Бојини, Јенерали, адмирал, контра-адмирал, официри двора, мин. војног и штаба, приправници штаба и виши курс В. Академије. Од двора до скупштине биће распоредене све трупе гарнизона. Регент ће на улазу у скупштину дочекати Рибар са председништвом и увести у салу. Одмах ће наступити полагање заклетве.

Бријан Гуроу
ПРИЗ. — Бријан је упутио генералу Гуро-у честитку поводом забављања од смрти приликом атентата. Једновремено је другим телеграмом израдио саучешће по погибији официра-тумача Бране-а, који је погинуо од атентата. Погреб погинулог официра-тумача, који је нао од атентаторових метака, измењених француском високом комесару генералу Гуро-у, био је врло свечан. Међу огромном масом света која је изашла да на погребу учествује, пао је у очи велики број муслимана. Присутни су били сја уједињених представника Дамаска. Председник општине дамаске дошао је генералу Гуро-у, изјављујући преко њега целој француској војсци у Сирији гнушање због атентата и саучешће уздици погинулог официра-тумача Бране-а.

Трајим стан
Трајим стан 2-3 соба са приватном купатилом, са свим са посулом. Да је близу кевиру. Поглед на Магацин Банке на Сави.

Изајава земљорадника
В. Лазич за тим чита кратку изјаву у име земљорадника, у којој се почиње одмах са тврђењем, да су они странка реда и рада, да су се трудили да Устав буде што пре донет, да су они чувари државе и јединства. Изјављују, да ће гласати против Устава. На то је настала бурна и у публици; негодовање било опште.

Изајава социјалиста
Етбин Кристан излази и чита изјаву социјалиста, која је тоном најбоље одговарајуће тренутку свечаности. Изјава је чисто програмска, али сачува долажно признање, да у Уставу има и њихових захтева. Гласајући против Устава, социјалисти не допуштају да се за њих глас призме смисла, који он нема. Борбе се заснове идеје, али то не значи да се боре против државе. Њих глас не значи демонстрацију против држ. и нар. јединства. Приправни су оба јединства бранили од сваког напада. Ова изјава је била бурно поздрављена.

Изајава републиканца
Јован Ђоновић чита реч изјаву. Они жале, што Устав није била. Њима је држ. и нар. јединство прече од свега. Не слажу се с Уставом, али су готови бранити држ. и нар. јединство од свакога, ко га покуша рушити.

Савезија
Синој је у 6 сати мин. савет одржао седницу, на којој је решена санкција устава. У 7 сати синој Регент је потписан устав и он ће јутрос рано бити објављен. Устав је потписан у 5 оригиналних примерака: један за Регента 1 Пашини, 1 за парламент, 1 за устав, Скупштине, Устав поштом, 1 за Рибара.

Давашња свечаност
Јутрос ће се посланици пред зградом Конституанте састати. У 10 и по ће ући у салу; у 10 мин. пре 11 сати Регент ће поћи из Двора са Пашинем. Од тога момента па до повратка на трибина на Теразијама са Баталом, Паше пуштаће топови. Регент ће пратити на коњима мин. војни, војвода Бојини, Јенерали, адмирал, контра-адмирал, официри двора, мин. војног и штаба, приправници штаба и виши курс В. Академије. Од двора до скупштине биће распоредене све трупе гарнизона. Регент ће на улазу у скупштину дочекати Рибар са председништвом и увести у салу. Одмах ће наступити полагање заклетве.

Бријан Гуроу
ПРИЗ. — Бријан је упутио генералу Гуро-у честитку поводом забављања од смрти приликом атентата. Једновремено је другим телеграмом израдио саучешће по погибији официра-тумача Бране-а, који је погинуо од атентата. Погреб погинулог официра-тумача, који је нао од атентаторових метака, измењених француском високом комесару генералу Гуро-у, био је врло свечан. Међу огромном масом света која је изашла да на погребу учествује, пао је у очи велики број муслимана. Присутни су били сја уједињених представника Дамаска. Председник општине дамаске дошао је генералу Гуро-у, изјављујући преко њега целој француској војсци у Сирији гнушање због атентата и саучешће уздици погинулог официра-тумача Бране-а.

Трајим стан
Трајим стан 2-3 соба са приватном купатилом, са свим са посулом. Да је близу кевиру. Поглед на Магацин Банке на Сави.

Изајава земљорадника
В. Лазич за тим чита кратку изјаву у име земљорадника, у којој се почиње одмах са тврђењем, да су они странка реда и рада, да су се трудили да Устав буде што пре донет, да су они чувари државе и јединства. Изјављују, да ће гласати против Устава. На то је настала бурна и у публици; негодовање било опште.

Изајава социјалиста
Етбин Кристан излази и чита изјаву социјалиста, која је тоном најбоље одговарајуће тренутку свечаности. Изјава је чисто програмска, али сачува долажно признање, да у Уставу има и њихових захтева. Гласајући против Устава, социјалисти не допуштају да се за њих глас призме смисла, који он нема. Борбе се заснове идеје, али то не значи да се боре против државе. Њих глас не значи демонстрацију против држ. и нар. јединства. Приправни су оба јединства бранили од сваког напада. Ова изјава је била бурно поздрављена.

Изајава републиканца
Јован Ђоновић чита реч изјаву. Они жале, што Устав није била. Њима је држ. и нар. јединство прече од свега. Не слажу се с Уставом, али су готови бранити држ. и нар. јединство од свакога, ко га покуша рушити.

Савезија
Синој је у 6 сати мин. савет одржао седницу, на којој је решена санкција устава. У 7 сати синој Регент је потписан устав и он ће јутрос рано бити објављен. Устав је потписан у 5 оригиналних примерака: један за Регента 1 Пашини, 1 за парламент, 1 за устав, Скупштине, Устав поштом, 1 за Рибара.

Давашња свечаност
Јутрос ће се посланици пред зградом Конституанте састати. У 10 и по ће ући у салу; у 10 мин. пре 11 сати Регент ће поћи из Двора са Пашинем. Од тога момента па до повратка на трибина на Теразијама са Баталом, Паше пуштаће топови. Регент ће пратити на коњима мин. војни, војвода Бојини, Јенерали, адмирал, контра-адмирал, официри двора, мин. војног и штаба, приправници штаба и виши курс В. Академије. Од двора до скупштине биће распоредене све трупе гарнизона. Регент ће на улазу у скупштину дочекати Рибар са председништвом и увести у салу. Одмах ће наступити полагање заклетве.

Бријан Гуроу
ПРИЗ. — Бријан је упутио генералу Гуро-у честитку поводом забављања од смрти приликом атентата. Једновремено је другим телеграмом израдио саучешће по погибији официра-тумача Бране-а, који је погинуо од атентата. Погреб погинулог официра-тумача, који је нао од атентаторових метака, измењених француском високом комесару генералу Гуро-у, био је врло свечан. Међу огромном масом света која је изашла да на погребу учествује, пао је у очи велики број муслимана. Присутни су били сја уједињених представника Дамаска. Председник општине дамаске дошао је генералу Гуро-у, изјављујући преко њега целој француској војсци у Сирији гнушање због атентата и саучешће уздици погинулог официра-тумача Бране-а.

Трајим стан
Трајим стан 2-3 соба са приватном купатилом, са свим са посулом. Да је близу кевиру. Поглед на Магацин Банке на Сави.

Изајава земљорадника
В. Лазич за тим чита кратку изјаву у име земљорадника, у којој се почиње одмах са тврђењем, да су они странка реда и рада, да су се трудили да Устав буде што пре донет, да су они чувари државе и јединства. Изјављују, да ће гласати против Устава. На то је настала бурна и у публици; негодовање било опште.

Изајава социјалиста
Етбин Кристан излази и чита изјаву социјалиста, која је тоном најбоље одговарајуће тренутку свечаности. Изјава је чисто програмска, али сачува долажно признање, да у Уставу има и њихових захтева. Гласајући против Устава, социјалисти не допуштају да се за њих глас призме смисла, који он нема. Борбе се заснове идеје, али то не значи да се боре против државе. Њих глас не значи демонстрацију против држ. и нар. јединства. Приправни су оба јединства бранили од сваког напада. Ова изјава је била бурно поздрављена.

Изајава републиканца
Јован Ђоновић чита реч изјаву. Они жале, што Устав није била. Њима је држ. и нар. јединство прече од свега. Не слажу се с Уставом, али су готови бранити држ. и нар. јединство од свакога, ко га покуша рушити.

Савезија
Синој је у 6 сати мин. савет одржао седницу, на којој је решена санкција устава. У 7 сати синој Регент је потписан устав и он ће јутрос рано бити објављен. Устав је потписан у 5 оригиналних примерака: један за Регента 1 Пашини, 1 за парламент, 1 за устав, Скупштине, Устав поштом, 1 за Рибара.

Давашња свечаност
Јутрос ће се посланици пред зградом Конституанте састати. У 10 и по ће ући у салу; у 10 мин. пре 11 сати Регент ће поћи из Двора са Пашинем. Од тога момента па до повратка на трибина на Теразијама са Баталом, Паше пуштаће топови. Регент ће пратити на коњима мин. војни, војвода Бојини, Јенерали, адмирал, контра-адмирал, официри двора, мин. војног и штаба, приправници штаба и виши курс В. Академије. Од двора до скупштине биће распоредене све трупе гарнизона. Регент ће на улазу у скупштину дочекати Рибар са председништвом и увести у салу. Одмах ће наступити полагање заклетве.

Бријан Гуроу
ПРИЗ. — Бријан је упутио генералу Гуро-у честитку поводом забављања од смрти приликом атентата. Једновремено је другим телеграмом израдио саучешће по погибији официра-тумача Бране-а, који је погинуо од атентата. Погреб погинулог официра-тумача, који је нао од атентаторових метака, измењених француском високом комесару генералу Гуро-у, био је врло свечан. Међу огромном масом света која је изашла да на погребу учествује, пао је у очи велики број муслимана. Присутни су били сја уједињених представника Дамаска. Председник општине дамаске дошао је генералу Гуро-у, изјављујући преко њега целој француској војсци у Сирији гнушање због атентата и саучешће уздици погинулог официра-тумача Бране-а.

Трајим стан
Трајим стан 2-3 соба са приватном купатилом, са свим са посулом. Да је близу кевиру. Поглед на Магацин Банке на Сави.

Ситуација

Политички живот није земро

Смрт Краља Петра је направила застој у политичкој ситуацији. Вероватно је, да ће политички живот од данас кренути бољо јутрос и краљевске породице нишуга Беогрда да би што пре стигла код болесног Краља Александра.

У току последњих осам дана могло се на новинарским странама икак претмети, да политички нерв није сасвим зашто. У радикалним круговима је настало такмичење за што већим демократским слободама. И наравно у том погледу страдају демократи. Судећи по тим неким написанима, демократи су ти који дирижују у влади, који намећу своја гледишта, а други... трпе, незнамо ради чега. У већи са тим исту жељу и написи друге врсте, који налазе по свом путу и „Самозащита“. Ти написи на једној страни које да показују, шта је дело демократа, а на другој страни се врло много преплићу око Стојана Протића. У извесним политичким круговима се приметило, да у том погледу има са стране радикала извесне тактике, па се наравно она и осуђује.

Ми сматрамо, да су извесни радикали и демократи извесног облика, који нису здрави, баш због таквих и сличних појава. Због тога би вадало у општем интересу раширишати све што је неспорно постављено. На промену месту државе радикала према Ст. Протићу не треба да остаје у овом неодређеном стању. За тим треба свакоме отворено рећи, шта се ради у влади и како се ради. Онда, ако га има, имају политички саједишчи сви. Није ни добро ни дојално набављати све на једну групу.

Жалосна појава

Наши читаоци су тек јуче могли читати о гадноме повашању Радња, франковаца и заједничара. Ми смо се од тога написи раније намерно уздржали, да не би смо кварили опште расположење народа приликом Краљеве смрти. Сад се на ту појаву у забрљачком општ. одбору морало вратити поново и осуђити је најкешће, тим пре што имамо да укажемо још на неке неуспешности, које су ити и нама слични учинили. Шегвају званом „мањитарском мачу“ следовала је цела група посланика Нр. Клауба. Они (музеу Лагиње) по одлуци клуба намерну нису прасуствали погребу Краља Петра. Анту Корочич, опет, протестовао је пред председником Скупштине, што се пок Краљу даје име Ослободилац тврђење, Јад српска војска није ослободила Словенце па ни Хрвате. Кад му је опет рече да је још на онда условљава нешто, што није ни предлажено, на име: да остане само тај назив без додатка „Срба, Хрвата и Словенаца“. И тај поступак А. Корочича је прешао сваку границу строљева. Ми му то нажесто сасвим отворено, реп историчке чињенице говоре баш противно његовом тврђењу. Сасвим је неумесно данас о томе говорити више, али ми томе г. попу стојимо на расположењу за сваку полемику у том погледу.

Трећа, а можда није ни последња, инцидент се одиграо у Љубљани. Бискуп Јелшић је одлучио службу на два погуба као од беде и противно очекивању свих краља; један његов свештеник у Рогачици Слатини није доо Србама, да после католичког помена учине у цркви помен по православним обредима 22 окт. м. Нама је небути поновито, да су православни свештеници чинили католичким та уступања и било је очекивано то и у Рогачици Слатини. Међутим на један нетрпељив начин прота Трибуновић, који је то тражио, био је одбајен и Срби су морали помен приређати у сали, где се иначе дуже забављало Трпачићу и присебност Срба се и у тој прилици показала. Они су сви били на помену у католичкој цркви, па су после учинили помен по својим обредима. Можда је тих испода било и на другим местима. Ми скрешемо пољску министру вера на овај случај и тражио од њега, да поступи у овом случају дисциплински и да не допусти више овакве појаве.

Што се тиче свих тих набројаних инцидента, ми их морамо и осуђити и жалити до оме; не знају шта раде. Неколицина типова у Загребу и Љубљани терују у својој држави толико далеко, да је већ време опознати их, како не би назише последње, које нико не жели.

Унутрашњи зајам

Унутрашњи државни зајам, који је нашој земљи тако потребан за санирање неких финансијских прилика, напоследку је пред остварењем, јер је одређен и дан расписивања. Г. Министар Финансија одлучио је, да се уписивање тога зајма отвори 1 септембра а да се заврши 1 октобра.

Имаћемо другом приликом могућности да о овоме зајму и општим користима од њега протговоримо посебно и опширније. Овом приликом само напомињемо свету дужност, која постоји на сваком свесном грађанину, да узме, према својим имовинским способностима, што веће удела у уписивању овога државног зајма. И на тај начин ће се последовати љубав за своју народну државу, а самим тиме ће се подићи и њен финансијски углед.

ВУНА НА ПРОДАЈУ

Вуна на продају... (text continues with details about wool sale)

Оглас

Оглас... (text continues with an advertisement)

Дневне Вести

Санитетска служба

Мин. Народни Здравља одобрило је потребан зградити да извесне новине у организацији санитетске службе у Вењали.

Мајорачке уредабе

У Мин. Соц. Политике образована је комисија, која ће средити и наједначити све досадашње уредабе тога министарства, пре но што ће их предати законодавном одбору.

Долутовско

Нар. посланик г. Агатоновић, допутовао је из иностранства, и моли пријатеље, који су му се за то време обраћали писмима, да повремено пишу, ако их ишта ишта-на још интересује. Г. Агатоновић ових дана одлази у свој изборни округ.

Експлозија магацина

Јављају на мив. ул. дела: У брују београдског листа „Политике“ од 1. августа објављен је један по све нестачан извештај о експлозији код магацина бр. 5, на „Господаревом Брују“. Никакав магацин није изгорео.

Општински буџет

У суботу одржане се седница општинског одбора, на којој ће се извести на претрес пројекат општинског буџета за ову годину.

Лекарско друштво

Министарство Саобраћаја решило је да се одбори подвоје у пола цене учесницима конгреса Лекарског Друштва, који ће се одржати у Београду 2. септембра ове године.

Ликвидација комуниста

Према наређењу Мин. Ун. Дела распуштена је железничарска комунистичка организација са седиштем у Љубљани и за целу Словеначку.

Упутица на пошти

Од 1. септембра на свима поштама у Краљевини вршиће се уплата и исплата упутица искључиво у динарима.

Упис у Педагошко Одељење

У Педагошко Одељење Треће Београдске Гимназије (учитељску школу), пријавиће се 40 нових љака. Првенство имају они, који су положили малу матуру. Ученици добијају 50 дана, благодарења 30 дана, станарину и храну у љачкој трпеви или новцу.

Побегли комунисти

Бив. народни посланици комунисте Лемеш и Фабијанчић, који су били под прасмотром полиције, побегли су ових дана из Љубљане.

Баријадна изоблежје

Мин. Соц. Политике одобрило је кредит од 25.000 д. за снабдевање изоблежја из Барија. Овај кредит биће предат општини града Осинје, у којој је околина смештено 1000 радника изоблежја.

Централне царинарнице

Генерална дирекција царина одлучила је да образује централне царинарнице у седиштима бивших покрајинских управа.

Оглас

Рок за упис у Државну Пољопривредну Школу, који је био одређен од 1. до 15 окт. мес. продужен је до краја овог месеца.

Бугарске интриге

Бугарска још једнако жели уверити свет о немогућности вајамничког војска. — Једновремено интригира против нас

ЛОНДОН. — Рајтеров дописник јавља, с обзиром на извођење чл. 65. Нејског Уговора о обустављању обавезне војне службе, да бугарски посланици аграрне странке намеравају да држе зборове на којима ће агитовати да се људи пријављују за добровољце. Месечна плата обичног војника је 700 лева, подофицира 1200 лева, храна и одело и одсуство од три четвртине месеца у свакој години. 20. октобра ове године престаје организација редовне војске. Жандармерија у пограничној стражи пријављено је да сада свега 98 добровољаца; услед тога влада убуђеност у посланичким круговима.

Вест о покушају реставрације Фердинанда демајорте

Вест о Софији као фантазија. ЛОНДОН. — „Морнинг Пост“, у свом броју од 22. августа, објављује телеграм видинског епископа убуђен кентербериском архиепископу. Видински епископ се жали да су бугарске школе и цркве затворене у Македонији, Тракији и Добруџи, и да је бугарски језик забрањен у 500.000 бугарских изоблежја из тих крајева трпе осуђују у Бугарској и очекују заштиту својих права од савезника ради повратка кући, (Кад би тих људи збиља било 500.000 а не десетак хиљада добро плаћених агитатора, кад би они збиља трпели толику осуђују и кад би збиља били тако патријоти Бугари, како то да се не пријављују у војску? Ур.)

Један поморски капетан и један секретар мин. спољних послова.

Маршал је изјавио своје дубоко жељење што му стицало околности није допустио да учествује у свечаном тргебу Великог Краља и негашњег француског борца из 1870 год.

Главни моменти маршаловог борака сипмљени су (слике немо донети у суграшњем броју. Ур.)

Отворен конгрес

ПРИЗ. — Јављају из Лозане да је тако отворен интернационални антиколонијални конгрес.

Француски делегати

ПРИЗ. — На конференцији Друштва Народа која ће се одржати 5. септембра у Женеви, присуствуће Француску Леон Буржоа, Вивијани и Аното.

Сарадник читалац

Друштво на којој сарадује читалац публике

По Буг, господа, зар ће темале Нр. Позоришта за метале и по посрпирати надпрет? Где су ти инквизици били рајше; што не видеше на време, да покретној биља треба више места него што су одређили. Па напоследку, шта ће бити са томајског пругом? Ну морају због тога претемати — где? Зар се не треба дећи против тога и тражити истрагу. Ту има некаких радња, недоуволених и кинжњаних и зато треба јавно тражити истрагу.

Франше у Тополи

БЕОГРАД. — О боравку маршала Франше д'Епереса у грабу Н. В. Краља Петра пријамко накрајно још овај дописник извештај: Маршал је положио на гроб Краљеве два дана венца од природног швеца, са тројојним тракама које су носиле натписе златним словима. Натписи на једној траци гласише: „Председник Француске Републике — Краљу Петру Првом“, док је друга носила натпис: „Влада Француске Републике — Н. В. Краљу Петру Првом.“

Маршал д'Епереса и подјармала Велдирја пратили су пуковник г. П. Лазаревић, у нека места на карти, говорећи ми при томе нешто брзо и шаловито; до мене допреше само реч „слив Месе“ и „Берлин“. Реч „Берлин“ је два пута попово.

Чим смо ушли, наив пријатељ један уздах, хотиш валда да нам каже, да пријемко напоље. Но Наполеон даде знак, да пријемко ближе. — Јелте, бригадире Жерару“ — запита ме цар, — „ви још немате орден легије части?“

Одговорих Његовом Величанству, да га још немам и, ослободивши се, хтедох тако нико не значи, да тај орден још нисам заслужао. Но цар, ирзакт и одсечан као уек, пречеке ме.

— А ви, мајоре? — Немам га ни ја, Ваше Величанство,“ одговори Шарпанте.

Цар нам нареди да пријемко оној великој мапи и поизав врхом сабле па Ремс. — „Господо моја,“ започе цар, — „баћу искрен са вама, као што сам са најбољим својим друговима; уоставак и вас могу сматрати друговима пошто сте објавили учествовали у свима мојим биткама почевши од Маргента (битка па Маренгу и сев. Италији: 14 јуна 1800 год, пр. преа). је ли тако?“

— Тако је, Ваше Величанство, одговорисмо нас двојица у један глас. Цар се осмехну: чудан је био то осмејак, којим се његово лице осарило неким наорачитим сјајем.

— Дакле,“ продужи цар, — „ево оде видите на карти Ремс, где смо данас, 14 марта, то је било 1814 год, за време одступања кроз Француску, пред први пад Наполеонов, пр. преа) са Врховном Командом. Дакле, ове је Ремс, а онде, видите, лежи Париз. Видите растојање. Бла-

хер (маршал Карл Либрех фон Блахер, командант пруских трупа, пр. преа), као што узате, стоји северно од нас, а Шварценберг (маршал кнеза Шварценберг, из познатих кнежевских породице, гл. командант аустријских трупа; свеколиком коњаником аустријском командовао је у тој војни хрватски бр гроф Булаји; врховни командант свих удружених руско-аустријско-пруских и др. сила био је руски император Александар Први. Прим. преа), као што такође знате налази се јужно од нас.“

Говорећи то, Наполеон нам је саблом на карти показивао приближне неупријатељске положаје, па затим продужи:

— Слушајте, господо, што се ове две војске више губе у страну, тим ћу их ја теже погодити. Они се спремају, да крену право на Париз.

Важно за Индустијалце

Пре рата основана фабрика сара внаш Годомана, дементрија је ради другог предузећа те времена расподреје се целокупна послоједња у атој и то.

1. Париз дава систематски законе б. м. држави са 150. см. ширма, без Ардуате, 1 Париз машина додела од 4-6 км. сапта. 1 Париз шнадегер пушта од једна кило пов. сапта. 1 Малин париз зами (стојба) од 4-5 километра додела на малу парку, пољунава од 10 што врбе и 3 комада апара та на парко греење т. аз. — интрал-грејна, а која се може пошевати са котам. 3 комада макошепа на парку. Цитира. 3 комада Олуфта Вагс-Ресторана 180 X 80 см. преко 230 метара водовод. неке разке дементрије а што чак месинам сапанка са асим. 1. Пресе са маче употребљени (Годард) Хофер и Шрван, и 3-та пресе за то.

За интервјуовани могу телеграфски и остало наредити па живљу Г. Драг. Тодоровића у Савојеру. 2/22

Жена из боље куће

Жена из боље куће... (text continues with details about a woman)

Купујем и продајем

Купујем и продајем... (text continues with details about buying and selling)

Жозеф Фулг — Јошка

Жозеф Фулг... (text continues with details about Joseph Fulg)

НА ЗНАЊЕ

Министарска Задруга... (text continues with details about the Ministry of Education)

ТРАЖИМО

Тражимо... (text continues with details about a search for someone)

Плацево... (text continues with details about a place)

Зубни лекари... (text continues with details about dentists)

Дамјан Ковачевић... (text continues with details about Damjan Kovacevic)

Адвокат... (text continues with details about a lawyer)

Већу количину... (text continues with details about a large quantity)

Доктор... (text continues with details about a doctor)

Специјалиста... (text continues with details about a specialist)

Одлично... (text continues with details about a good result)

Заступницима... (text continues with details about representatives)

Фабрика... (text continues with details about a factory)

Заступницима... (text continues with details about representatives)

Фабрика... (text continues with details about a factory)

ПРАВДА

БРОЈ 278

Одлази на продају у Кнез Милојевић 19 (Града Пасић) по утврђеној тарифи власника листова. — Штампарија: Коларцова 9. — Телефон 1118.

Власник и Директор Манојло М. Сокић

Уредништво: Кнез Милојевић 19. — Телефон 81. — Машина за штампање: у Коларцовој 9, т. 15. — Штампање: у Коларцовој 9. — Фабрика

ГОДИНА XVII

Ситуација

Министарски Савет

Јуче пре подне од 9 до 1 сата по подне одржана је седница Мин. Савета. Влада је примила извештај да је на арбанској граници потпун мир. За тим је говорено о мандату Италији за решење спора Аустро-Мађарског у Венецији. Влада је мишљења да је то врло рђав поступак конференције амбасадора. Исто тако г. Прлибјевић је саопштио да су председник мађарске владе гроф Бетлен, министар спољних послова гроф Банфи и директор полтачког одељења пропунговали јуче преко наше територије за Венецију. Затим је се прешло на претрес буџетског пројекта Мин. Финансија, који је и овом приликом претрпео редукцију свега 36 мил. дин. и претрес буџетског пројекта Мин. Правде, која је усвојен без икакве редукције (!) За тим је се савет дуже забавио у решавању о новим финансијским изворима. Пошто је се уверио, да се дефицит од две милијарде неће моћи са свим смањити. Потписан је указ, којим се г. Тодор Станковић одликује орденом Св. Саве првог степена. Идућа је седница заказана за данас у 10 сати пре подне.

Законодавни Одбор

Јуче пре подне од 10 до 12 сати одржао је петнаесту седницу пленум Зако. Одбора. Седницом је први пут председавао г. Миша Трифуновић, који је се захвалио одбору на избору. Г. Трифуновић објављује одбору да је мин. пољопривреде упутио предлог, у коме тражи овлашћење, да може давати концесије за искоришћавање водене снаге док се о томе не донесе закон. Г. Љ. Јовановић је мишљења да би тај предлог требало упутирати секцији, која има у раду уредбе мин. пољопривреде, да проучи и учини предлог зак. одбору. Г. др. Марковић је мишљења да је правилније предати двојици чланова одбора — правника, да тај предлог проуче. Г. Љ. Јовановић одустане од свога предлога и у сваја предлог г. др. Марковића. Затим се прелазило на дневни ред: претрес извештаја пете секције о уредбама мин. шума. Г. др. Крижан предлаже, да се уредба о устројству мин. шума врати секцији. Извештај г. др. Поповић прима предлог министра г. др. Крижана. За тим је прешло на читање наредбе мин. шума о увршењу шумара у категорију чиновника групе за Словеначку и Далмацију, која није обнародована. Одбор је прима како је секција предложила. Првљена је и наредба о увршењу шумарских чувара у категорију слуга за Словеначку и Далмацију. За тим се прешло на наредбу од 24. априла 1921. год. о дознаци горивог и грађевиног дрвета из велелепоса интересита аграрне реформе у Словеначкој. Г. др. Л. Марковић истиче, како би требало то исто учинити и за остале крајеве у земљи и мола мин. шума, да и народом у другим крајевима важе и у сурет и одобри сечу горивог и грађевиног дрвета као што се овом уредбом чини за Словеначку. Г. др. Крижан се слаже са предлогом г. др. Марковића, али како је доста тешко то одмах унети у ову уредбу за Словеначку, то предлаже да се иста врати секцији, која ће наћи начина да исту прошири и за остале крајеве у земљи. Г. Љ. Јовановић сматра да то није правилно, већ да ће се ово што жели г. др. Марковић моћи унети у другу неку уредбу. Г. Марковић подиже предлог секцији. Тако се уредба прима како је секција предложила. Затим се прешло на правилник за шумску жандармерију од 28. априла 1919. год. који секција продужује до 31. дец. 1924. год. Тако исто је учињено и са решењем Мин. Савета од 4. јануара 1919. год. које одређује број шум. жандарма. Г. др. Чубровић примећује да је велики број шум. жандарма. Г. Лазић тражи објашњење, шта је улога шум. жандарма кад има и чувара. Г. Крижан најављује да су шум. жандарми једна нужна потреба и да је њих све мање у колико више изишави из школе квалификованих људи за чуваре шума. Г. др. Марковић предлаже да се предлог секције прима са напоменом г. др. Крижана, да се број шум. жандарма одређује буџетом. Затим су привлажене наредбе словеначке владе па се прешло на претрес уредби мин. пољопривреде. Како су констатоване велике контрадикције у члановима самих уредба, то је одбор вратио све секцији да их боље проучи и учини измене. Интересантно је, да је овај предлог учинио сам г. Пуцељ. Све ове уредбе је израдио и потписао г. др. В. Јанковић, а највише је чинио примедбе г. Љ. Јовановић. Председник г. М. Трифуновић је закључио седницу, а идућу заказао за 13. ов. мес. у 10 сати пре подне.

Одбор за пословник

Данас после подне у 4 сати одржао је одбор за пословник редовну седницу, да се настави преглед владиног пројекта. Одбор ће сад радити непрекидно, да би посао био на време завршен. Нарочито ће се гледати на увођење система сразмерног пред-

ставништва у одборима, да би се тиме омогућило лакши рад парламента.

Равнотежа буџета

У извесним круговима појавила се идеја, да се установи нови притез ради покривања милијарде и по дефицита, који се појавио и после смањења буџета у мин. савету. Та комбинација мора бити напуштена, јер су све групе већ стаје на гледиште, да се буџет мора уравниотезити. Такав одлака је довета не само ради утврђења држ. финансија већ и ради тога, да се отклони главни узрок рђавог курса динара.

За поправку динара

Народни посланици су најозбиљније схватили тешак положај наше државе због рђавог курса динара. Константовало се, да мере за поправку треба предузети одоко. Због тога је у дем. партији решено: 1, да се буџет одмах уравниотезити; 2, да се што пре закључи спољни зајам; 3, да се у мин. савету одмах предузму мере за бољи саобраћај; 4, да држава не узима више у Нар. Банци зајам, што ће спречити штампање новчаница; 5, да се држава у својим потребама ограничи, лошто је она била највећи увозник (београдски трговци на пример догују свега 64 мил. фр.) и да држава покуша што пре са закључењем уговора у Немачкој, како би на име ратне оштеће добујене у 2 милијарде могла узети све што јој треба. Због тога би било потребно, да два министра оду у Берлин и да то питање уреде.

Преговори данас почињу

Г. г. Давидовић и Јовановић су се споразумели, да преговори између радикала и демократа почну данас. Прва седница ће се одржати по подне у 5 сати у згради Нар. Скупштине.

Пролаз покушај

Редикали, како сазнајемо имају врло слабог успеха у Словеначкој. Њима приступају све људи, који су већ прокинали све партије. Оних су дана неки виђенији радикали чак покушали да понуде Пашевићу оставку, али је тај покушај остао без успеха.

Тактика Муслимана

Из Сарајева накнадно нам јављају, да су одлуке Муслимана донете после дугих тешкоћа и да представљају једну врсту компромиса муслиманских струја. Скупштина је изгласала поверење посланицима и дава им овлашћење да остану у влади, али је констатовала да су ови дужни поправити своје одступање од програма у питању урешња државе. Стара аутономистичка струја се побујала, да се од Босне при администр. поделу не одвоји штогод, те прида Србији или Лаци па је због тога починила струју г. Савак, који је и изабран за председника централне управе. Српанање г. Марковића с тога положаја је одузео једног поборника и утицајног човека на нар. јединство и данашњи режим. Струја Карамеђовића је тиме ослабљена, јер је првотији мусл. организације сад потребна нова тактика ради већих успеха у влади.

Наш саобраћај

Поред државе, која највише дови и највише купује девезе за своје потребе, узрок рђавог нашег валута је и наш бедни саобраћај. Он је ових дана довео у питање нашу целокупну ввозну трговину. Страни купци су били дошли и наше ције и купили све производе за извоз. ад је корупција и смењаштво учинило, да људ не могу извозити. Прекрше једна фирма из утрнашности није могла подићи пола милијона динара због тога што није презентирала речених о утовару робе. На самим странама се то исто појављује; угде је наш извозник доведен пред катастрофу.

Влада има дужност, да најтјавје стави на расположење све вагоне у централнозвозу. У томе се не сме оклевати. То мора бити учињено још ове недеље.

Одасвуд

Добар председник

Председник учитељског скупштина Соколовца се јуче напустио што смо га јавно узорили на његов говор, у коме је био споминуо пок. Драшковића. И да га био споминуо, заробило је сарадника, да прегледа рад њега и његова. Вади се, да су учитељи ставили глас на тога брзо улази да човека и што је најглавније, врло културна човек!

Атина о Кемалу

АТИНА. — Листови објављују службени коминике о прегледу по следњих операција. Утврђује се пре свега, да су Грци посели своје нове положаје неузмиравани

Загреб о Протићу

— Од нашег сталног извештача —

Посета Ст. Протића у Загребу јесте још увек питање на дневном реду, нарочито у загребачкој штампи. Ми ћемо се тим питањем забавити опширније, и то на основу обавештења и утисака припадних у Загребу баш за време боравка Протића у загребачкој средини. Прво питање на које треба одговорити, било би: постоји ли у истина један „хрватски народни блок“, са којим разговара г. Протић. Према сваком одговору треба да укажемо на то, да је за сваки политички блок потребно да постоје „две ствари. На првом месту, он мора имати за све своје групе једну заједничку платформу, а затим би морао делати под јединим вођством. Да ли је могуће да загребачке опозиционе групе створе ту платформу и одреде посебно вођство за политичку акцију? Да сада се ни једно ни друго није могло остварити. Платформе за заједнички рад не може се узети заједничка жеља, да се садашња влада одбаци и да се створи други режим, кад се нема једно одређено гледиште казав би тај нови режим имао да буде. Између Ст. Радаћа и заједничара и франковаца на другој страни постоје тако битне разлике и опречности, да њих може удружити само негатаивни програм рушења садашњег стања. Међу њима се, исто тако, не може створити ни заједничко вођство. Једно време је наглашаван бити стављен на челу те револуционистичке струје, али је и та комбинација отпала, пошто се лична Трумбићева амбиција не би могла наместити Стојици Радаћу, који такође још увек гаји највеће личне претензије.

Као што се види загребачка опозиција још није могла представити јасну целину са заједничким програмом створеним за постојеће прилике. Она се, савом скупштинском, само окупља уједино да што више развија своја негативна својства.

Корнетријатна је за ту групу и она јошва: док се Ст. Радаћ уздржава од сваке личне агитације у духу свога досадашњег рада (све што напаше по него учређивања чланак у „Обору“), дог ле су њиху протиз садашњег режима воде у загребачкој јавности заједничари. Што је такође од важности, заједничари су се сада потпуно претолмили у франковце; њихово је вођство у рукама једног Кошуткића, једног Стожара и једног Сркула. И они највећобавије проширају за обрабне режими, кога представљају у најдриним бојама.

И ако су заједничари тако избили на површину ове политичке акције, ипак су они под непосредним утицајем Ст. Радаћа, управо су зависни од њега лично. Радаћ не пропушта прилику, да их не опомине на то, да је само он овлашћени и пунојавни представник хрватства. Овај унутрашњи однос у загребачкој опозицији осеће се јако, и он је карактеристичан и важан за све политичке рачуне који се праве са том опозицијом.

На тај однос наишао је и г. Протић за време свога садашњег боравка у Загребу. Он је загребачку опозицију нашао тако окупљену и вољу да његову сарадњу на обрабу садашњег стања при обрнуке. Изабав, разновидна сама по себе, она није ни са г. Протићем могла израдити један позитивни програм рад, нити је се пак још обавезала да своју досадашњу тактику мења у ономе смислу, у коме би то жељео г. Протић. Радаћ, зајед-

нице и франковци поздравили су радосно Протићев долазак, јер су га могли представити као доказ наше, да се садашње стање има несумњиво и брао жељати Протића ишау у Загреб Срби, јер да су напоследку решени да се погађају са Хрватима. Нарочито су користили твђење Протићено, да је у њега велики део Штмајера. Овај је г. Протић на свим конференцијама са загребачком опозицијом отворено твђило, како се у Војводини, Кошутцу и Нишу уверио, да су сами радикални протинци Пашевићев политички и да су раположеви према реализацији Устава, која би Хрватима дала посебан аутономијски положај у држави.

Г. Протић је затим говорио овом приликом у Загребу, како је он навео ову своју акцију на частог сподобула. Не би, вели, жељео, да се његово име, невазано за ову борбу која је у Србији којења за демократске слободе — да се то његово светло име веже за садашњи „реакционарни“ режим. Може се замислити, са каквим су задовољством загребачки опозиционери, примали ове испаве из Протићевих уста против данашњег стања. Али нема ниједног међу њима, који би покљонио веру у то, да г. Протић из тих зависних побуда води своју акцију. Међу онима, да је г. Протића покренула на овакво делане само лична амбиција и заједнички интереси.

Г. Протић је отишао из Загреба у Београд с обавешањем да ће тамо радити на постизању споразума, али не казав политичког споразума већ пристава да погађање између Срба и Хрвата. „Обзор“ у своје чланку о Протићеву акцији рекао је: „Предмет расправе готово и није био парламентарни положај и министарска криза, него је главни и предмет био споразум између српског и хрватског народа.“ Хрватска опозиција нема задане да спинава парламентаризам или да руши Пашевићеву владу, она има да заступа интересе хрватског народа, према српском народу и његовом представништву, а јасно смо казали да Протића држимо куд и како важе представничким Србије него читаво ово министарство. Са Протићем Хрвати разговарају и установили су да данашњи режим и овај данашњи Устав није подесан за ову државу јер не пружа никакве гаранције споразума између Хрвата и Срба. Зато нема ни говора о повлаку у парламент, нити је то важно, а данас, док нема сигурности да ће предстојати српског народа исто тако бити непријатан на споразум, на што су и Хрвати, јер Хрвати неће ни борбе ни напредовања; они чекају.“

Из ових извода се још потпуније могу схватити Протићеве разговори у Загребу.

Римска берза

(Радиограм). — Берза у Риму (8. Октобра 1921) је била у порасту. — Београд 9. Октобра 1921.

Паника у Бечу

БЕЧ. — Услед наглог пада круне, свет је изгубио веру у њену куповну моћ; народ бача новац из руке и прозивају купује индустријске производе и животне намирнице. Та навала купала изазвала је несремерна скакнута цена па чак и затварање великог броја радњи. Уредо се тим, извесни кругови тенденциозно пуштају гласове о простотојем невријању у земљи и о евентуалном суду на десно. Поводом свега тога, влада је упутила проглас у коме опомине стањеништво да мирно схвати тренутне политичке и економске тешкоће, у којима се земља налази. Влада ће стајати на гледишту дословног извршења уговора о миру у погледу питања западне Мађарске. Акција за кредит је у повољном развину.

БЕЧ. — Пријем потфеља мин. фии. у кабинету Шобером од стране д-р Гиртелера, угледног првака хришћанско-социјалне странке и виђеног економисте, сматра се као учвршење владе д-р Шобера. Нови министар је најзаво, да у своје раду потпуно стоји на гледишту програма Лиге Народа. Аустрија ће, у колико то од њега зависи, строго придржавати се овог програма, нарочито што се тиче буџетске штеђење, нарочито у погледу личних издатака. Ова се најваже уједино сматра као приставање целе владе, хр-соп. странке у програм Лиге Народа.

Упис зајма

Одељне секретарице именоване при Мин. Правде уписале је зајам од 5.000.000 динара. То је до сада највећи упис.

У филијали Јадравске Банке у Задру уписали су Задрани 469.000 динар. И свом су приликом Задрани испољили своје дубоко осећање спрема своје несутељне отаџбине.

У Јадранској Банци у Трсту уписано је 400.000 динар.

Нови академик

До краја овога месеца у Академији Наука државе приступило предавању генерал Г. Живко Павловић. Тема предавања ће бити „Ослобођење Београда“. Нови академик ради на изради целокупног нашег ратовања и са војничког и са политичког гледишта. Г. Павловић ће издати у току времена више дела: О колубарској битци, о балканским ратовима, о солунском фронту, о моралним способностима нашег народа које је рат открио, а за тим два велика дела о стратегији и тактики. Како је Г. Павловић један од наших најбољих војних стручњака, а уз то је био увек на положају одакле се рат водио, сва та дела ће имати за нашу војску велику историјску вредност.

Преговори о буџету

ЗАГРЕБ. — Трговачки лист „Југ. Лојд“ одобрава смањење буџета и тражи, да се ради тога смање и трг. школе. Држава је данас дужна да помогне само основне и пољопривредне школе. За остале нема се доцније бринути.

Горња Шлеска

Предлог Лиге Народа биће примљен само са изменама

Уговор Беча и Букурешта

БУКУРЕШТ. — Потписана је трговинска конвенција између Румуније и Аустрије. У првом члану се предвиђа у погледу узајамног третирања обостраних поданика на земљишту друге државе уговорнице по принципу највећима повлашћене државе. У другом и следећим члановима предвиђа се пуна слобода трг. и аустријског рада под-

ПРИЗ. — Женски дописник „Нјујорк Хералд“ јавља да је Савет Друштва Народа доста великим силама своју одлуку о питању Горње Шлеске. Дописник додаје да велике силе неће да прихвате поменути резолуцију док се не учине важне измене.

Државни зајам је најбоља штедња!

Данас у Венецији

БЕЧ. — Конференција у Венецији почела је уторак по подне. Мађарска делегација иде преко Беча у Италију Званични комитет извештава да мађарске банке стално чине препреде нарочито у околини Бечког Новог Места. Становништво Бечког Новог Места и околине тражи од владе појачање; влада је најавила да ће изаћи овом захтеву у сусрет.

БЕЧ. — У суботу у вече је канцелар Шобер отишао у Венецију. Сматра се да су последњи догађаји у Мађарској знатно покварили изглед на успех.

ПЕШТА. — У Венецији је отишао и кнез Кастането, итал. посланик у Пешти. БЕЧ. — Пред свој полазак у Венецију, Шобер је најавио да остаје при захтеву за стриктно извршење Тријанонског Уговора. У бечким политичким круговима влада уверена је да се на конференцији у Венецији неће много постићи. Аустријска влада је одлучила да не попушта, док Италија има намеру да се постигне споразум у корист Мађарске. У последње време проносе се вести да ће тиролски Орех покушати у најкорисније време да оцени Тирољ од Аустрије користећи се заштитом у западној Мађарској и општим каотичким приликама у Аустрији. Није искључено да ће прогласити независну тиролску републику. Сличан покрет захватило је и Салцбург, где је опасна жива агитација агента Ореша.

Бријанова политика

ПРИЗ. — Бријан праћен од неке министара, стигао је јутрос у Сен-Назер где је бурно поздрављен. После ратних бродова, Бријан је отишао на банкет приредивен њему у част. Неколико говорника поздравили су Бријана као добродошлицу и по том је узео реч Бријан.

ПРИЗ. — У свом великом говору, Бријан је рекао да су сви народи, за време рата, пришли Француској великој земљи револуције. Ако су сви ови народи, жељни слободе и социјалног напретка, пришли Француској, то је зато што је генерал француске револуције држао високо лич слободу за којом иду сви млади народи. Да је Француска пустила ову букту ови народи не би знали више за Француску, и данас они се још Јаче и уже везују са Француском јер им је Француска помогла да добију слободу и надоме се да с помоћу Француске учврсте свој режим са више слободе и социјалне правде.

ПРИЗ. — Бријан је нагласно вољу Француске да се одоји мир. Чим је дошао на владу, скватирани важност равнотеже, он је почео да води политику да у целу осигурава равнотежу и један од првих и највећих дужности Француске је та да ради на осигурању светске равнотеже која је неопходно потребна за мир.

Даље је нагласио да је окупација Лука на Рајни била неопходно потребна због немачког милитаризма. Споменуто је француске земљорадничке које називају својим радом на окупацији крајина чуђење целог света. Француска делегација јавиће у Вашингтону да израва захвалност Француске племенитим америчким војницима. Француска има право да тражи гаранције за своју сигурност као и одштету. Француска мора остати наоружана тако дуго док не добије те гаранције и влада неће навада поуступати у овом питању.

Изражава поверење у сајамску немачку алаку Бријан је завршио свој говор са речима: Француска не остави земљу мира и истинске социјалне правде.

ПРИЗ. — На седница конгреса уније католичких радника у Офенбургу, Вирт је изјавио, у свом говору, да Немачка жели и узима најобилније питање реконструкције и да ће учинити све могуће да то постигне. Ми имамо сада мир али не економски мир. Даље је изјавио да је правеву санкција сматрао неоправданошћу је Немачка урадио испуњавања своје обавезе.

Потонуо брод

ПРИЗ. — Параброд „Ројан“ сударио се два пута уаостопце, у магли, са два брода; „Ројан“ је потонуо; има 20 nestалих.

Београдска Берза

Јуче су котирани ови средњи курсеви: фунте 225, франци франци 43325; шв. франци 1010; лире 238; леји 53; левои 3945; девизе: Лондон 231,675; Париз 336; Солун 19130; Милано 243; Праг 6630; Берлин 50; Беч 1965; Букурешт 5225; Софија 4070;

Требао је да проговорим да даде неколико првих исказа, па да одмах увидимо, да пред собом имамо један од ових типова који су познати под именом: мирни фашисти. Такви једностранни типови се стварају под посебним условима; они пројављују као млад једе нарочите средине, једне нарочите психике и навесе исукујуће пропаганде. Заведени у алуацију, они на све ствари у животу гледају само кроз призму својих застрањених и природних идеја; неуступачни су за разлоге и спремни на све. У колико је идеологија, којој су потчињени, опаснија — у толико су и они опасни и по своју околину и по само друштво. Чолоковићев је случај савим прост и јасан после исказа које је дао на претресу: негда је потпуно фашистички идеологија, којом је пројавио своје право колективно!

Ко изнесе девизе!

Последњих дана смо се обавештавали о спекулацији и злоупотребама, које се врше на берзама ради пада динара. По свима знацима закључујемо, да је Загреб главно гнездо, у коме су се скупиле банкарски зликовци. Из Загреба се највише утиче на рушење динара. Из Загреба се шверцује, преноси у Аустрију и Немачку сва здравна валута. Један пример ће нам даше показати. Ујутро у Београду су лире продаване по 198. Једна загребачка банка се обрати Београду и пита: имате ли лира и пошто, колико? Одговор је био 237, у циљу да се купац одбије. На запрепашћење свих у Београду, та загребачка банка је купила лире по тој цени!

Мора се завести нарочита контрола над тим зликовцима. Мора, иначе ће нам све страдати. Потребно очито докази, да нас у Загребу руше и због тога према тим непријатељима земље треба бити немилосрдан.

Нове бугарске намере

(Извештај „Правда“)

СОФИЈА. — Има већ неколико недеља, како је у бугарском Синоду настала једна врло грозничава акција. Бугарски Синод свим силама ради, да бугарској влади сугерира идеју како би се у Тракији, Добруци и јужној Србији поставиле бугарске владике. Ко позиваје рану акцију ових бугарских шовиниста у мантији, знаће шта и овим намеравају.

Париз. — Због честих покушаја плетке у магазинама, енглеска влада послала је у Београд званично појачана тамошњим тргуцама.

Париз. — Јављају из Ханга да су кантошке трупе (по вароши Кантон у Кини) заузеле Лонгчу; маршал гувернер Гуанганзија побегао је у Тонкин.

ПОЛИЦИЈСКЕ ВЕСТИ

Г. Милановац. — Ноћу између 7. и 8. окт. мес. појавили су се у селу Кожељу три непозната наоружана лица, хотели извршити разбојништво.

ШТИП. — Данас пре подне код топовских шупа извршена је смртна казна над Мишом Војвођићем на Новог Срла, Бошом Кочковићем Веселиковићем и Милоном Веселиковићем, Дивковићем из Горе Болваца Серафимом Стојановићем на Судном Напољу Иван Цамбаски на Шкопију.

САРАЈЕВО. — 4 наоружана човека падали су на кућу Сисајо Јовића из општине Темнишке, котар Чоца.

Телеграми

Париз. — Римски листови јављају да ће Италији заступати на конференцији у Вашингтону гроф Сфорца, Меда и амбасадор Цирети.

Рајена. — Командант ратничких трупа објавио је одлуку, према којој ће железнички материјал бити аустријско-угарске монархије, а који се налази на територији ратне државе и још од Италије ће евакуисани крајева, привремено остати под италијанском управом.

Арбанска оружања

Мобилизација се наставља. — Против католика. — Неповаљена писма Ислам...

ЕЛБАСАН. — По вестима које се потарују са више страна, тиранска влада нареди сада мобилизацију регрута од 20—25 године. Мађе од њих задржава у Тирани а старије упукује у Скадар, Мирдиту и Јурију. Народ се слабо и без воље одазива позиву. Из Тоске прислели су у Тирају 1000 војника од којих 300 под командом Хусни Тоске упућени одмах за Мат и даље на нашу границу код Лурје. Даље се санајде за се укљубано шаље против Мирдита и наше границе муниција по сто и више тоара свакодневно.

СКАДАР. — Пре неки дан стигла у Драч огромна количина лупчане муниције. Очекује се и долазак топова. Мирдидитска акција опада.

КОРЧА. — Једна енглеска конвојација откупила је од садашње тиранске владе монопол дувана и узела све државне земље под закуп за 15 година с тим да ивац да у напред.

КОРЧА. — Сачини митинг оном одржаном у Скадру на коме се протествовало против дволичног држања Италије и резолуције да Сасено у што краће року буде евакуисано од италијанских трупа, држани су у свима варошима Арбаније и упућени телеграми у том смислу Друштву Народа и Конференцији Амбасадора.

СКАДАР. — Арбанске власти мобилишу укљубано и све Србе из Врбаке. Већ јуче испослао против Мирдидита 50 јури. Свакоме који се не одазива позиву прете да ће запалити кућу. У исто време тиранска влада надала наређење да се сва католичка племена северне Арбаније разоружају. Разоружавање је већ почело али се становништво одлучито томе одупири.

Захтеви кираџија

Удружење кираџија поднело је Народној Скупштини, Законодавном Одбору и Мин. Социјалне Политике представку, у којој се подсећа на факт да закупци представљају огромну масу која су делат на својим плећима изнели. За тим се наглашује да већ уредба о становама од 20. маја 1920 нарушава последни принцип некретности и заштите кираџија, док је садашња (третња) уредба присто уредба за заштиту гаџа, којима имају од претрнатих кућа ренту од 100 на сто. Удружење с тога захтева:

1). Да Народна Скупштина донесе закон о закупцима (становама и дућана), и да важи десет година.

2). Некретност закупца и дућана детаљиста десет година.

3). Да овај закон обухвата и нове аграде.

4). Да се капитални уложени у новим аградама амортизирају за 30 година (као што је било пре рата за 32 год. код Управе Фондава), и на тај начин добијемо јединствене станове.

5). Капитали старих аграда, у колико нису амортизирани да им се продужи још 10 година, без ослобођења пореза.

6). Позајмлени капитал за издање аграда код приватних банака или лица, да се пренесу сви на Управу Фондава.

7). Да држава и општина напусте сва приватне аграде које држе под закуп и себа издају нове аграде.

8). Да се допусти реквизиција (без приоритета) докле год не буде у довољном броју станава.

9). Да се пруже све нездраве и радне аграде, а да се грађанима о сигурају станови на тај начин што би се подигле дрвене куће, а које би се могло тражити од Немачке на име ратне одштете, а да те куће буду само на периферији Београда.

10). Да се иселе сви они који нису везани за Београд, и забранили досељивање докле год Београд не буде имао довољан број станава.

11). Да Држава и Општина уступи своје плацеве под закуп за 30 година и то сиромашнији класи, а да су дужни издати аграде са малим становима уз помоћ Општине Државе; и да за ове аграде важи таква 4. наших захтева. После истека закупа, Држава и Општина за процену земљиште на коме су аграде и дигнуте и уступу потпуно закупцима. Држава и Општина може уступити само оне плацеве које неће бити употребљени за плаце, паркове, издане надлештима и хуманитарних аграда.

12). Да банке, велике интернац. шпедитерске радње, осигуравајућа друштва, трговци гростисти који нису везани за центар Београда, издају себи аграде а недопустити им куповину готових аграда.

13). Да сопственици правних плацева издају у року од 3 године, аграде по грађанском закону. После тога рока, да плацеве пруже порезу; држава са 50 од сто од продајне цене.

Министар бивотвњак (Својом извештај „Правда“)

ЗАГРЕБ. — На Квартерној прослави је изјавио Мате Дринковић одржао први бунтовнички говор. Рекао је, да ни Квартерни нити који други Хрват нису дали живот за Видовдански Устав, нити су држали да су батине, тамнице и жандарми симболима народног самоопредељења и државне слободе. По њему наша држава почива на прелестивим насиљима и најгладнијим ученама.

Хрвати ово стање не смеју призивати и овако не може дуго трајати. Само Хрвати најбоље знају управљати Хрватском.

Бугари у Америци

Извештај „Правда“

ВАШИНГТОН. — У Америци има око 100.000 бугарских реадгерних шовиниста који располажу врло великим средствима. Они дају паре за бугарску агитацију, коју спровде преко новина, брошура и часописа. Циљ ове распрострањене пропаганде је, да се Бугарска васпостави, наравно на штету наше државе. Интересантно је сазнати шта је за спречавање предузето са надлежних места. Ова бугарска пропаганда није за потцењивање, јер ови бугарски шовинисти раде заједнички са хрватским сепаратистима, Зотијем и осталим „ауштријацима“!

Поводом Чолоковићевог случаја

Пред загребачким судбеним столом почео је претрес убистава Милорада Драшковића. До јуче је био саслушан само Родољуб Чолоковић. Он је изнео први пред суд, јер се током чуда истраге показало, да је Чолоковић, поред Херцеговине, интелектуални животић верховског атлетата. Већ по томе, а сама по себи, његова личност је једна од најинтересантијих, несубјективних извршеног злочина у Деландана. Са разунављања неспрешљем желело се, да се чују Чолоковићеве исказе пред судом и да се види његово целокупно држање после свега што се догодило од времена када је он ковао заверу против Драшковића и после његовог кривог исхода. Чуди

сво и видели смо Чолоковића пред судом! Имали смо пред собом једног сасним младог човека, (рођен 1900 г.) високог раста, правилно развијеног, са једна приметним знацима. Појавио се у судници са изразом мирноће на лицу, одмењеном и четрстог корака, обучен у пристојно одело отворене боје. Испитивачки поглед његових смеђих и доњег дрских очију, брзо је обухватио целу судницу и задржао се на његовима судијама, пред које је стао, студиски у појачану клубу. На целој појачану и на самом држању, на Чолоковићу се одмах изјавила несвесна мирољубива, чак можда и синојствена. На трага од каквог каљави или колебања!

овако безобзирно држање у нашој земљи. Као иш сасним младе а при том ирван дечак потпао је свом под њен утицај, и то — сам сам указује нешт и због тога, што је у њим своја стварна становије радничком краљу Сарају. Даље још непростиве некара, Чолоковић је и — ка подлога јачије иловитије болшевичкој идеологији. И ако хоће да се прервје целокупни друштвени поредак, ва није ни малодушан у праксе социјалне економске проблеме, те — и у дискусији са судијама — служио само оном иш жељим болшевичким фрајама, које се слушале на и муништачким радничким скупштинама.

Сам Чолоковић призна да је склапао завере и да уствари уопште не зна Драшковића као комуниста. У њему, ми дакле видимо

дан тип фашистичког болшевица. Истина, он уверава да није био члан комунистичке партије, али потврђује да је био њен пристани. Његова идеологија јесте болшевичка идеологија; његово делање је у духу и програму комунистичке партије.

Оно што мора фаворизирати свакога, то је да се на Чолоковићу у току целог саслушања (трајао је 3 с.) није приметио никакав трајања да убиство Милорада Драшковића, заслужног државника и оца незбринуте деце. Чак је једна јачна сценијско доволно уструје, како болшевичким угушује сваки човечјаски осећај. Та сцена је морала на све присутне оставити један тежак утисак гротове, а била је у ошине:

На судничком столу, оком како седе председник и четворице судије, стоји мрт са свећњак са стране а пред председ. је педао у очи један па-

1921. год. Јесења и Зимска Сезона 1921. год.

КОД ЦУПАРЕ БЕОГРАД ТЕРАЗИЈЕ

ЗА ЖЕНСКЕ КАПУТЕ, МАНТИЛЕ И КЕПОВЕ увеликом избору приктели су: ПЛИШЕВИ, СЕЛСКИНИ, СОМТИ и ВЕЛУР-ДЕЛЕНИ

За Ставу МАНТЛОВА и КОСТИМА велики избор ШАРЕНЕСВИЛЕ (фантази) као и памучна постава јако мерцеризирана потпуна имитира СВИЛУ, Добила се :-: Код ЦУПАРЕ :-:

Мустре за унутрашњост шаљемо бесплатно.

Поруџбине извршујемо најбрижљивије.

Лекарски огласи:

ДОКТОР Александар Велић СПЕЦИЈАЛИСТА за ВЕНЕРИЧНЕ и КОЖНЕ БОЛЕСТИ - СИФИЛИС

Dr СИМА ИЛИЋ лекар амбуланте за кожни и венеричне болести.

ДОКТОР Љубомир С. Обреновић лекар Венеричког и Кожног Оддела, Опште Државне Болнице, престо се са својом женом.

ДОКТОР Добра И. Арнаутовић лечи унутрашње и венеричне болести - СИФИЛИС

ДОКТОР Дечија лекар шеф одделе ОПШТЕ ДРЖАВНЕ БОЛНИЦЕ за децеје болести

ДОКТОР МИЛЕНКО МАТЕРИЈИ станује у Хиландарској улици бр. 15. Телефон 286

Разни огласи:

АДВОКАТ РАДОМИР МИЛАЋ БЕОГРАД Љубичина улица бр. 2. Телефон бр. 8.

БОК СЕДЛА бисаге, зобнице, платнене кофре, кожни упртаци, повојнички огледала, друге кожни прибор за оцадларе, продаје

Порцулан и стакларија СЕРВИСЕ за ручавање, за чај, ТАБЛЕРА, ПОДЕ за ручку чај, БЕШЕ месингани, стаклене, кристалне, тегле, стаклене (беле) 10-75 грама.

А. ЈАНСЕН Поруџбине редва Краља Милоша бр. 59. до Новог Двора.

Правда" принос огласи до 9 с у вече.

Венчање. Г. Драгомир Гајтанић, секретар државне у Бујуталу весте се 2 октобра са господином Коцом Мил. Милошевић проф. из Зајчара. Наше честитање. 2586

Веридба. Г. Драгомир Радивојевић један изабраних првак избор - Краљева, верио се са господином Милом Милошевић 2 ок. мес. Наше честитање. 2587

Покршћени: "Брски манастир" антикварно тражи и добро плаћа

Светослово. Книжарица М. Ј. Стефановић и Држа Београд, Покршћена ул. 35

ПЕТРОЛЕУМ-ГАС амерички, најбољи квалитет, најчистији, у складу са 30 килограма и Европским (континентал) по 18 килограма

Црна лука 2 динара кило На веће и мање количине добија се појединачно и по партијама

Оглас. КОСТ по све добар драгометни камење, накит и друге ствари. Прва амбуланта ПЕНТ ЕКСПРЕС. - МАРИЈА ВРАЊИЋА. Љубича ул. 25. 2588

Благодарност. Управа Сарајево Краљевског Одроба на 9 октобра ове године одржала је помен агитационим добродошлицама

Курсови француског језика за деце. Од 15 октобра, у друштво "Пријатељи Француске", Потењетски и средњи курс

Зајам! Писцима (приповедачима) Српски - француски језик. - СТЕВАН. - Поштом се, у умотављу наше нове писца, да поштом уредништву "Нашег Јазика" по једну своју причу, или песму, (а могу и више писати).

РУСКА мануфактурна редва Београд Краља Александра улица бр. 2

Има велики избор СТРАНИХ ШТОФОВА са одбитом од 15-25 од то избор фабричних цена.

Примамо поруџбине за мушко одело и женске капуте и то од 650 динара па на више. 2588

Кућа НА ПРОДАЈУ, двоспратна у улици Војводе Драже бр. 34. Савети се по 4 собе са купатилом и свима припадностима

ЦАКОВА ШЉИВАРСКИХ

Има велику количину

"Компанија Левант"

ПРОДАЈА ПО НАЈНИЖИМ ЦЕНАМА

Телефон 12-93.

ВЕЛИКОМ СТОВАРИШТУ АНИЛИНСКИХ БОЈА

из фабрике ЛЕОПОЛДА КАСЕЛЕ и КОМП. из ФРАНКУРТА

Исак Б. Соломон КРАЉА ПЕТРА ул. 49. (до кварта варошког).

Велики избор енглеског ШТОФА

За женске капуте, одела и женске костиме добила је ПРВА КРОЈАЧКА ПОТРОШАЧКА ЗАДРУГА

Carbolineumfabrik R. Avenarius - Wien Генерални заступник за Краљевину Србију ДРАГОМИР М. СТАНКОВИЋ

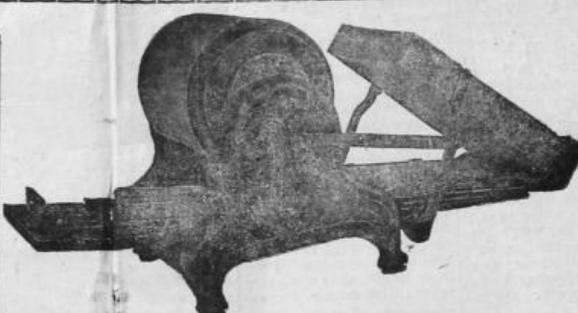
"Рубероид"

"РУБЕРОИД" је интернација и на асбестирани специјални кровни покривач, који се врло добр одржао у дванаестогодишњој пракси у грађевинарству.

"РУБЕРОИД" се употребљава као одводник на крововима, као покривач и кровова и много црнка, у чему се поставља велика уштеда. Он је неопходан према јаким снеговама, чебу и талозица на крововима та их сурмовно чисти.

"РУБЕРОИД" је изабрано средство за покривање кровова од бетона.

Општина града Беча (Одеа М. XIV: 8429.05 од 27 Јануара 1907. год.) а у складу са параграфа 57. грађевинарског закона за Беч дозвољено је "РУБЕРОИД" за покривање кровова као средство сигурно од ватре.

RONEO

МАШИНА ЗА УМНОЖАВАЊЕ Писма, гласнице, циркуларе и т.д. По 150 комада у минути! Сврстате да је видите без никакво обавезе по вас. У радњу се врше припремања и умножавање саилу прста. "РОНЕО" до "Русог Цера" БЕОГРАД.

Париских и Лондонских НОВИТЕТА

За костиме, хаљине, мантилове и кепове у великом избору код Д. Ђукановић и Комп. БЕОГРАД.

ШТАМПАРИЈА "СОКИЋ"

Прима на штампање све врсте брошура, књига, часописа, фирменских листова, визит-карти, формулара, циркуларе, трговачких и банковских писана, итд. - у свима бојама и на свим страним језицима

НАЈМОДЕРНИЈА СЛОВА. Савршена израда: ХИТНЕ ПОРУЉБИНЕ ПРИМАЈУ СЕ ДО 10 С. У ВЕЧЕ

Гаража А. АЛЕКСИЋА

У Зорнијој улици 92. БЕОГРАД Телефон 19-24. Добила је нову партију АУТОМОБИЛСКИХ ГУМА из најбоље америчанске фабрике "ФИРЕСТОНЕ", за КАДИЛАК специјалне као и све остале димензије.

Аутомобиле:

И Нов "ПУХ" туре VIII са најмодернијом каросеријом, електричним осветљењем и анласером. И Нов "ШТЕВЕР" са пет седмшта карбонско осветљење. Један енглески DAJMNER Дин. 35.000. Има у свако доба на продају: БЕНЗИНА, ЗЕЈТИНА и КОНЗИСТЕНТНЕ МАСТИ. Врши вулканизирање гума спољних и унутрашњих. Цене су веома солидне.

Ана Петровићева Позна ахилонска Српкиња с првобитном Академиком Мојсу Парант "АКАДЕМИЈЕ СЕРБИЈЕ" која има право са првим модаим одликама у Паризи отворила је

МОДЕ САЛОН за продају и израду најелегантнијих женских шањера до најновијој париској мооди и врло умерених црнкама. У својој стани: Шараринова ул. бр. 4. Стара Метрополитова Башта, у окупацијој другој локали. Може поштомати другог штераје за посету. 2584

Преге за сено Сечке, Тријера, Ветрењача, Глугова, Бехер, Млинова, Мотора, безаванских све из фабрике Хофхер-Шранц и Клајтон Шутнепорт

Продаје по фабричкој цени

ММЛУТИН СТАНОЈЕВИЋ и МИЉКОВИЋ Љубичина 15. Београд. 2525

Кројачици израду различите у стаљу сродству за кроја. Нова куља, помера за сали. Обрати се уредништву овог листа. 2578

Госпођа Јованка Д. Кривошеја са породицом и г. М. Недаћ генералштабни пуковник данаше шестогодишњи парастог високој младој

Наста М. Недаћ проф. Кривошеја у држави Са. Николе на Новом Гробљу у ерду 12. ок. месеца у 11 часова пре подне. Може факсиљу и пријатеље да присуствују овом тужном помену 2585

ПРАВДА

БРОЈ 303

Одлази се штампа у Кнез Милошевић 19 (Градска Палата) до уреднице грађанске редакције. — Штампарија: Кнез Милошевић 9. — Телефо 1118

Власник и Директор Манојло М. Сокић

Уреднички: Кнез Милошевић 19, — Телефон 91. — На пошту прилази под бр. Краљевског О. Д. С. 134 — дат. — 32

ГОДИНА КХМ

Ситуација

Краљева заклетва у недељу

Влада је променила одлуку о дану полагања заклетве Њ. В. Краља на Устав. Г. Пашић је јуче известио председника Нар. Скупштине, да ће Краљ заклетву положити у недељу 6. ок. м. у 11 сати пре подне.

Пашић и Керубини

Јуче пре подне Папин изасланик и др Керубини је посетио пред. владе г. Пашића и интервенисао за попуњавање упражњених католичких епископских места у Словенској, Војводини и код Темишвара. Одговарајући му да је то питање већ савршено, предао је г. др Керубини листу о постављању тројице католичких сасветника на епископска места. Г. др Керубини је изашао смећени се и мислећи иако ће Папу обавестити о успеху своје интервенције у овако тешком питању и по ред тога што је ова ствар по дужности и без њега свршена!

Законодавни Одбор

Јуче после подне од 4 до 7 и по сати увече пленум одбора је одржао седницу. Известава г. др Шећеров чита извештај секције о уредби мин. трговине и предаже, да се уредба о устройству министарства упути пододбору за претрес за кова о централ. управу.

Уредба о трг. индустр. комори у Скопљу је примљена са резолуцијом, да мин. трговине и индустрије предложи закон о трг. и индустријским коморама за целу краљевину. Приликом расправе о уредби за дворазредне држ. трговачке школе у Скопљу и Битољу, разила се дуга дебата. Ј. Ђончић пита шта је са отварањем једне овакве школе у Подгорици, када је у будућу предвиђен кредит. До Недића сматра да треба смањити буџет а не да ствара нове терете. Московљевић и Лазић су за то, јер веће да се у оваквим школама спрема омладина да експлоатише земљорадника! После дуге дебате усвојено је мишљење г. Ђончића.

Приликом претреса уредбе о заштитној индустрији развила се дискусија о оснивању индустријских фондова те је одлучено да тим фондом располагају и мин. трговине и мин. финансија. За тим су оглашене за неважеће неке уредбе које су већ извршиле своју дужност.

Идућа је седница заказана за понедељак у 4 сата по подне.

Економско-финансијски комитет

Синој је економско-финансијски комитет министара држао седницу и решавао о увозу стоке, о потребама за војску и о исхрани пасивних крајева. Комитет је одлучио министра финансија, да утроши већ постојеће кредите заостале од бившег министара за исхрану. Истовремено ће се израдити предлог о смањивању жељезничке тарифе за пасивне крајеве.

Касацки суд

Српска Законодавни Одбор за мин. правде је хитно по захтеву мин. правде и министарства за имену Уредбе о Касацком Суду. Пошто су пресуде војних судова ваздале, јер велики војни суд не ради, то је секција хитно а једногласно одлучила: да Касацки Суд у Београду решава у последњем степену све те пресуде. То ће одмах и пленум Зак. Одбора одобрити, да би се тај ваздај отклонио.

Шта раде Маџари

У вези са пројектом закона, што га је поднела маџарска влада парламенту о абацивању Хабсбурговца, у овдашњим се политичким круговима ваздала да о не представља д'вољну гарантвију за искључење Хабсбурговца са маџарског престола. Без обзира на то што се у законском пројекту изрично не вели да ни путем слободне избора не може доћи на престо Хабсбурговца, — као што изрично констатује један јучершњи телеграм из Беча, само укидање Прагматичке Санкције, које се тим законом изриче, није истоветно са потпуним искључењу Хабсбурговца.

Прагматичку Санкцију донео је римски немачки цар и краљ маџарски итд. Карло Шести 1713 године пошто су Хабсбургови већ преко 200 година, од 1526 год. били краљеве маџарске. Она у првом реду садржи међусобну недељност појединих држава, које су биле под маџарском круном, т.ј. Аустрије, Чешке, Маџарске и т.д. и предаже прејестолу слеђа и на женску линију. Логично, према томе укидање Прагматичке Санкције не значи потпуно искључење Хабсбурговца са маџарског престола.

Веле да је маџарска министар правде, г. Томчањ, много дупло гласу, правени овај законски пројекат, у тражењу пута и начина да га доведе у склад са „милеђугодишњим“ уставом Г. Томчањ је постојећем уставу да прелиста „Corpus iuris Hungarici“, тај стародревни зборник маџарских закона. Требао је да прелиста два годишња: 1708. и 1849

годину. Ту би се могао уверити да су Маџари, кад су само искрено хтели, умели много одлучније и одређеније искључити све Хабсбургове на правама круну Св. Стевана. На име први пут, 1708. г. 5 година пре Прагматичке Санкције, она су под Фрањом Ракоцијем врло радикално абацили Хабсбуршку династију, а исто тако другом приликом, 1849. године, на скупштини у Дебредну. Тада је Кошут Лајош тако сјајно стилисао и мотивисао свој предлог закона, да је цела скупштина плакала од одушевљења.

Маџари тврде за себе да спадају у народе са најславнијим правничким традицијама. Они с тога не би требали да допусте да им ми налазимо примере из њиховог властитог уставног права.

Усклиц „Ejjen a nép!“ (Живео народ), који су пошљи из кругова карлистичке већине, могу обманути Антантинне генерале у Шопрону, а не нас Захтев из Јужне Србије

После свршеног демократског конгреса, делегати из Јуж. Србије одржали су две конференције, на којима су претресали акутна питања, која се специјално тичу Јуж. Србије. Они су донели извештај предлога, који имају да послуже као инструкције за рад посланицима из Јужне Србије. Између осталих питања највећом је обављеношћу претресано питање о амнестији гређана, ради чега је потписана од свих делегата и посланика и поднета резолуција Нар. Скупштини и Мин. Унутр. Дела. Та резолуција гласи:

У интересу савирања прилика у Ј. Србији, Краљевска Влада сматрала је за потребно да у виду наредбе да амнестију свима онима који су окривљени били по § 84, 85 и 87, с тим да се том амнестијом користи, на жалост, само неспрски елемент. Овим је учињена велика погрешка, јер је тиме дато широко поље несавесним људима, као и једном делу неисправног чиновништва да поману параграфе злоупотребавају, било у своју личну корист, било у корист партиску. Апсаве се брзо напустише, јер је пријављено, да се због друготрних правних пропаганди деведесет процена стањивањштва у својој доба може окривити по поменутих параграфима. На овај начин се не постиже циљ коме држава тежи у Ј. Србији. Напротив, јаз који је постојао између државе и народа, уместо да га нестане, он постаје све дубљи. Доле потписана народна петиција и делегати конгреса Демократске Странке сматрају за своју дужност да и овом приликом једноу у интересу државе, моле да се издејстаује амнестија по § 84, 85 и 87, и тиме покаже држава да не прави разлику између националних и националних елемената, на штету последњих као и да стане једном на пут несавесном искористивању такве ситуације, што равниси државним интересима ране које се већ већи за дуги низ година залечити. Ова амнестија да обухвати сва дела по § 84, 85 и 87, учињена до 16 августа 1919. год., када је у Ј. Србији уведен Устав.

Рад Народне Скупштине

— Извештај са јучершње седнице —

Јучерашња скупштинска седница је отворена у 10 и по сати пре подне. Поел почетак седнице Момчило Иванчић ухватио под руку Стојана Протића и уводи га у салу. Стојан узвима у првој клоупи место, а Иванчић седа до њега. Пошто је секретар Виденовић прочитао записник, читају се захтеви Мин. Правде, да се извади суду нар. посланици Владер, Барић, Радаћ за штампање кривце.

М. Иванчић пита и тражи од председника, да мин. унутр. дела одговори на његову интерпретацију о догађајима у Беолини Председник му одговара, да је ово сад нов сазнај и да он прво треба да обнови интерпретацију. (Чује се: Нека научи Иванчић прво посланик, па онда нека подноси питања!)

После тога се прелазни на дневни ред: вабир 20 чланова одбора за поделу земље на области и њихово устройство. Присутни до се раслају по досеђеним банима листама, пошто Му-

и г. Рибар заказује за недељу у 10 и по сати седницу са дневним редом: свечано полагање заклетве Њ. В. Краља на Устав.

Одасвуд

Нова богомоља

Види овако око тога, да ли ће бити изградња постојеће под соф. постојеће. Предложено је да се у ту групу узведе и репор, да би се бар ко имамо можда Богу, да посрочи иду боље.

Погомо Устав

Паше ми Једна пражетак: Па нар Стојан Протић није погомо Устав, кад је отишао на скупштинске сале и положио заклетву: Добро би било да г. Лазо Марковић главни тумач устава објасни то.

Пут у Вашингтон

ПARIЗ. — Бахфур и неколико војних стручњака отпутовали су на Лондона у Ливерпул, одакле ће наставити пут за Вашингтон.

ПARIЗ. — Јављају из Вашингтона да је конгрес изгласао резолуцију којом 11. новембар постаје празник.

Јапанска делегација стигла је, у потпуном броју, у Вашингтон.

Вандерлип у Брислу

ПARIЗ. — Франк Вандерлип изложио је у Брислу свој пројект о стварању банке са запалним резервом, у циљу да спасе, финансијски, Централну Европу. Фонд би износио око једну милијарду долара а могао би се емитирати пет милијарди долара као међународни новац; он држи да ће цело свет имати поверење у овај новац а с друге стране престаће и смањити се циркулација новчаница у државама Централне Европе.

Конференција Рада

ЖЕНЕВА. — (Извештај „Правда“). — У току међународне конференције Рада дошло се на питање пољопривредне наставе. Решено је да се подноси периодични извештај о раду, тржишним и предузетим иницијативама појединих држава по овој ствари. Извештајач Ари (Белгија) чита члан који се на то односи.

О другом члану развила жива дискусија, у којој учествује на првом месту г. Стојкович (Краљевина С. Х. С.), па г. Ривац Викана (Чиле), Џонс (раднички делегат за Индију), сер Хал (влада Вели. Британије), Хелстад (влада Шведске) и Браун (влада Канаде). Затим се прима резолуција о праву коалирања пољопривредних радника.

Оружје за Ирску

ПARIЗ. — Лондонски листови јављају да је хабсбуршка полиција узвратила велику количину оружја одређену за Ирску. Синфидерни су одвели у заточено место графа који је одбио синфидерни

Грчке вести

Стамболијски у Букурешту

АТИНА. — Листови јављају да ће престолонаследник са супругом отићи у Смирну, где ће уредити свој стан, да се нађе у близини војске. Влада је дала још пет милиона драхми као помоћ пољопривредницима у Малој Азији. Финансијска група грчких банака под вођством Грчке Народне Банке основала је нову финансијску установу за вредности (банка за вредности)

ВОРДО. — „Тан“ јавља да ће Стамболијски, бугарски министар председник, посетити у најскоријем времену Букурешт.

Хапшење у Пријеполу

— Извештај „Правда“ — ПРИЈЕПОЉЕ. — Истражна власт је узнемирила Мухамеда бег Ашимабеговића, велепоседника из Пријеполу, за везе са Бошковићем и Меховићем.

Пешта свргнула Хабсбурге

ПЕШТА. — (Корбино, 3. — 14:45 сата). — Народна Скупштина је усвојила дневни ред, који садржи извештај о закону о свргнућу хабсбуршке династије.

БЕЧ. — (Ажетага). — Бечки листови пишу, да је садржина маџарског пројекта закона о свргнућу хабсбуршке династије изазвала разочарење у дипломатским круговима Мале Антанте. Тај закон, вели се, додуше укида Прагматичку Санкцију и абације хабсбуршку династију, али не искључује поновно довођење на престо једног Хабсбурговца, пошто утарђује право Маџарске да себа слободно бира краља, а не вели, да су Хабсбурговци на тога избора искључени. Према томе, тај закон не представља никакву сметњу избору за краља једног Хабсбурговца, па можда баш и самог Карла.

ПЕШТА. — Нацрт закона, који је Министарски Савет прихватио о детронизацији Хабсбурговца, садржи следеће тачке: 1) изају којом се бивши цар Карло лишава краљевских прерогатива; 2) изају о укидању Прагматичке Санкције; 3) изају да је маџарски народ за монархијску форму владавине, али да ће своје право слободног избора краља извршити у адекватном моменту; и 4) у којој се имао нагласити да је ова одлука следовала услед спољњег притиска, али да је укинута по жељи аграраца.

ПЕШТА. — „Маџар Орган“ јавља да је енглески монитор на којем се налазио бивши цар Карло са женом, стигао јуче пре подне, у пратњи двају југословенских монитора, у Оршау.

БУКУРЕШТ. — Министар Гога изјавио је председнику маџарског удружења, да румунска влада неће правити препреке маџарским школама у случају ако маџарски професори престану са пропатаном и ако се одрекну помоћи из Пеште.

ПARIЗ. — „Журнал“ јавља да се преговори са Португалијом односно Карловог интернирања Маџери приближавају крају.

ПARIЗ. — У Фуналу предузете су потребне мере за пријем Карла и Зите. (Фуналу је главно место и главна лука острва Маџере; има 25 000 становника Пр. Пресборо). ПРАГ. — У буџетском одбору Бенш је изјавио, да ће влада у даљем току догађаја употребити све мирољубиве начине: место крајњих средстава влада ће употребити, где год је могуће, аргументе. Изабранне мере биће адовољне још неко време док не буду усвојени сви наши услови и док се ситуација не рашчисти. Влада је одлучила да изванредне мере остану на снази до год то буде било неопходно потребно.

БЕЧ. — Бечка штампа јавља да ће аустријска влада учинити у најскоријем времену демарш код великих сила по западно маџарском питању. С обзиром на потребу да се западна Маџарска има евакуисати и очистити од банди пре спровођења плебисцита у Еденбургу, Аустрија ће тражити гаранције за плебисцит и да јој се осигура да може посетити западну Маџарску. Аустријска влада прилићена је да учини овај корак обј. појачане акције маџарских банди у Бургељанду, а с друге стране зато, што маџарска влада није ништа учинила да склопи банде.

ПЕШТА. — Примајући на себе сву одговорност влада је захтевала да се суспендује имунитетско право Раковском, Андријашу, Бендиком и Сиграју абг велезајде. Скупштини је саопштен овај акт и упућен имунитетском одбору.

ПРАГ. — „Народни Листи“ јављају, да ће председник комисије за разоружање Маџарске бити генерал Веган. ПARIЗ. — У енглеском Доњем Дому запитан је посланик Обреј Херберт: „Наје ли француска политика фаворизовала и окуражила Карлово престо“ на маџарски престо“. Лојд Џорџ је одговорио, да је француска влада увек постојала у потпуном сарадњу са својим савезницима.

